

Program studiów cz.1

Ogólna charakterystyka studiów	
Prowadzący obszar (specjalność) studiów:	Kolegium Nauk Medycznych w Toruniu
Obszar (specjalność) studiów <i>(nazwa obszaru (specjalności) musi być adekwatna do zawartości programu studiów a zwłaszcza do zakładanych efektów uczenia się)</i>	Położnictwo
Poziom kształcenia: <i>(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)</i>	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia: <i>(ogólnoakademicki, praktyczny)</i>	profil praktyczny
Forma studiów: <i>(studia stacjonarne, studia niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Opcjonalnie specyficzne systemy studiów (np. zdalne, dualne)	
Liczba semestrów:	6
Praktyki (łącznie wymiar):	1200 godzin w terminie do szóstego semestru włącznie
Szkolenie BHP w wymiarze:	4 godzin na początku pierwszego semestru
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych:	
na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	76
w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych:	17
w ramach praktyk:	46
w ramach modułów zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym:	41
za zajęcia realizowane w systemie zdalnym (dotyczy studiów w systemie zdalnym):	
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej dyscypliny <i>(dotyczy kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny):</i>	
dyscyplina wiodąca: nauki o zdrowiu	97%
dyscyplina (dyscypliny): Nauki socjologiczne, Nauki pedagogiczne, Nauki psychologiczne	1%, 1%, 1%
Łączny nakład pracy studenta (NPS)	4797
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat położnictwa
Wskazanie, czy w procesie definiowania efektów uczenia się oraz w procesie przygotowania i udoskonalania programu studiów uwzględniono opinie interesariuszy <i>(należy podać z kim z pracodawców są podpisane umowy, odbyły się spotkania; jak są monitorowani absolwenci itd)</i>	
Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata – zwłaszcza w przypadku studiów drugiego stopnia)	
Relacja obszar (specjalność) - kierunek	

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduły kształcenia	Przedmioty (* - oznacza przedmiot do wyboru)	Zakładane efekty uczenia się	Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się	Rygor zaliczenia	Liczba ECTS	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
Przedmioty kanoniczne						
	Praktyczne podstawy kształcenia zdalnego			Zaliczenie - wykład	0	
	Wychowanie fizyczne	D.W70, D.W71, D.U60	<p>Do wyboru: 1/gry zespołowe; 2/fitness; 3/sekcje sportowe.</p> <p>1. Gry zespołowe: sposoby poruszania się po boisku, doskonalenie podstawowych elementów techniki i taktyki gry, fragmenty gry i gra szkolna, gry i zabawy wykorzystywane w grach zespołowych, przepisy gry i zasady sędziowania, organizacja turniejów w grach zespołowych.</p> <p>a. Zajęcia ogólnego rozwoju elementami koszykówki Doskonalenie podań i chwytów. Doskonalenie poruszania się po boisku bez piłki i z piłką. Doskonalenie rzutu z biegu – dwutakt z prawej i lewej strony. Doskonalenie rzutu z miejsca. Podstawowe przepisy gry w koszykówkę. Małe gry 2x2, 3x3, 4x4. Gra właściwa 5x5.</p> <p>b. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami siatkówki Doskonalenie odbicia sposobem górnym i dolnym. Doskonalenie poruszania się po boisku. Doskonalenie zagrywki sposobem górnym. Doskonalenie przyjęcia zagrywki. Doskonalenie gry w bloku. Podstawowe przepisy gry w siatkówkę. Gra właściwa.</p> <p>c. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami piłki ręcznej Doskonalenie podań i chwytów. Doskonalenie poruszania się po boisku bez piłki. Doskonalenie rzutu z wyskoku i z miejsca. Technika gry bramkarza. Małe gry 3x3, 5x5, 4x4. Gra właściwa 7x7.</p> <p>d. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami piłki nożnej. Podstawowe przepisy. Nauka poruszania się bez piłki. Ćwiczenia oswajające z piłką w tym głównie: prowadzenie i przyjęcie piłki, drybling, wślizg, odbieranie piłki przeciwnikowi, żonglerka. Doskonalenie poznanych elementów technicznych: prowadzenie i przyjęcie piłki, itp.</p>	Zaliczenie - zajęcia warsztatowe	0	Wypowiedź ustna, ocena nauczycielska; Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo
	Szkolenie BHP			Zaliczenie - wykład	0	

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Moduł A Przedmioty podstawowe

Anatomia	A.W1, A.W2, A.U1	<p>Wykłady: Podstawowe mianownictwo anatomiczne, wstęp do anatomii. Budowa tkankowa ciała ludzkiego. Głowa. Narządy klatki piersiowej. Narządy jamy brzusznej. Kończyna górna. Kończyna dolna. Anatomiczne podłoże zabiegów położniczych. Ćwiczenia: Osteologia. Układ kostny: rodzaje kości, budowa czaszki i szkieletu. Budowa miednicy. Miologia, mięśnie powierzchowne i głębokie. Mięśnie mimiczne, mięśnie biorące udział w oddychaniu. Budowa przepony. Budowa i rodzaje stawów. Układ nerwowy, podział, elementy składowe, budowa mózgowia, rdzenia kręgowego, nerwy obwodowe, drogi przewodnictwa nerwowego. Układ chłonny. Układ krążenia. Budowa i rodzaje naczyń krwionośnych, budowa serca, specyfika krążeń: płucnego, systemowego i wrotnego. Układ oddechowy. Układ trawienny i otrzewna. Gruczoły trawienne wątroba i trzustka. Układ moczowy i pęcherzykowy. Budowa dna miednicy. Topografia narządów miednicy mniejszej. Budowa i funkcje gruczołu sutkowego. Drogi odpływu chłonki z sutka. Rozwój ciąży i krążenie płodowe. Budowa i funkcjonowanie łożyska. Praca własna studenta: Budowa i funkcja oka. Budowa i funkcja ucha. Budowa i funkcja powłoki wspólnej i jej wytworów. Budowa i funkcje śledziony, szpiku kostnego.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	3,5	Test; praca kontrolna; prezentacja multimedialna
Fizjologia	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6, A.W7, A.U2.	<p>Wykłady: Homeostaza i jej mechanizmy w rozumieniu układowym. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu mięśniowego. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu nerwowego. Czynności czuciowe. Czynności ruchowe. Czym jest ból – fizjologiczne podłoże dolegliwości bólowych. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu krążenia. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu endokrynnego. Czynność hormonów płciowych. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu oddechowego. Regulacja oddychania. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu pokarmowego. Wybrane zagadnienia z fizjologii układu wydalniczego. Hormonalna i humoralna regulacja przepływu nerkowego. Temperatura ciała i jej regulacja. Ćwiczenia: Elementy krwi i ich rola w homeostazie organizmu w korelacji z układem naczyniowym. Krążenie maczyno-płodowe. Spirometria i wentylacja płuc. Trawienie i wchłanianie jelitowe. Czynność wątroby. Witaminy i ich funkcje w organizmie. Fizjologia narządów płciowych. Fizjologia rozrodu. Czynność skurczowa macicy. Fizjologia laktacji. Praca własna studenta: Rola systemu APUD w prawidłowym funkcjonowaniu układu trawiennego, przygotowanie prezentacji multimedialnej. Specyfika gospodarki hormonalnej na przykładzie wybranych zespołów chorobowych – przygotowania grupowe zleconych zadań. Układ renina- angiotensyna- aldosteron – budowa biochemiczna składowych i specyfika oddziaływania na układ moczowy i krwiotwórczy analiza piśmiennictwa z zakresu fizjologii, adekwatnie do wyznaczonego zagadnienia.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2,5	Test; udział w dyskusji
Biochemia i biofizyka	A.W17, A.W19, A.W20, A.U6.	<p>Wykłady: Znaczenie biochemii i biofizyki we współczesnych naukach biologicznych i medycznych. Biochemiczna i biofizyczna charakterystyka funkcjonowania komórki. Śmierć komórki w drodze apoptozy i nekrozy. Homeostaza i czynniki ją zaburzające. Wpływ promieniowania elektromagnetycznego na żywe organizmy. Budowa i właściwości podstawowych grup metabolitów występujących w organizmie człowieka. Biofizyka lipidów, białek i kwasów nukleinowych. Środowisko reakcji biochemicznych. Przebieg metabolizmu komórkowego. Mechanizmy regulacji metabolizmu komórkowego. Zastosowanie hydrodynamiki i termodynamiki do opisu funkcjonowania organizmu człowieka. Ćwiczenia: Ćwiczenia wprowadzające. Zapoznanie z zasadami dokumentowania i interpretacji wyników badań. Podstawowe reakcje aminokwasów i białek. Metody wykrywania i oznaczania aktywności wybranych enzymów. Zastosowanie metod biofizycznych w diagnostyce krwi. Reakcje charakterystyczne i metody oznaczania zawartości cukrowców i kwasów nukleinowych. Reakcje charakterystyczne tłuszczowców oraz badanie właściwości warstwy monomolekularnej lipidów. Nowoczesne metody diagnostyczne: RTG, TK, NMR, PET, ESR. Fale ultradźwiękowe- USG. Zastosowanie ultradźwięków w diagnostyce i terapii medycznej. Praca własna studenta: Bioenergetyka w ujęciu komórkowym i globalnym. Mechanizm widzenia jako przykład procesu fotochemicznego. Aktywne biologicznie związki pochodzenia roślinnego oraz ich zastosowanie. Molekularne mechanizmy percepcji i transdukcji sygnału. Choroby cywilizacyjne na tle zaburzeń homeostazy przez czynniki środowiskowe (metale ciężkie, temperatura, promieniowanie, zasolenie itp.).</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład	1	Test; analiza informacji na zadany temat;

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
MODUŁ A Przedmioty podstawowe	Mikrobiologia i parazyt	A.W21, A.W22, A.U7	<p>Wykłady: Przegląd systematyczny organizmów procaryotycznych, morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej jej budowa i właściwości. Wirusy systematyka – RNA i DNA wirusy, występowanie oraz choroby przez nie wywoływane na podstawie AIDS i Wirusowego zapalenia wątroby. Naturalna flora organizmu ludzkiego. Zasiedlenie powłoki wspólnej i układowe, wstęp do biocenozy pochwy. Metody hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Podłoża biologiczne. Określanie wrażliwości na leki. Podstawowe i nowoczesne odczynniki serologiczne stosowane w diagnostyce zakażeń bakteryjnych i grzybiczych. Klasyfikacja pasożytów i żywicieli. Drogi i wrota inwazji pasożytów. Charakterystyka pasożytów wywołujących choroby człowieka. Profilaktyka chorób zakaźnych-szczepionki, surowice. Aktualnie zalecane szczepienia obowiązkowe i dodatkowe. Ćwiczenia: Podstawowe pojęcia z mikrobiologii i parazytologii, techniki oznaczania i hodowli drobnoustrojów, mikroskopowanie, mikroskopia optyczna, elektroniczna-obrazowanie najnowszymi metodami (mikroskopia scanningowa), prezentacja najnowszych technologii obrazowania. Podstawy mikroskopii świetlnej. Obserwacja wybranych kolonii bakteryjnych na płytkach Petriego i na preparatach (pod inersją). Pobieranie materiału do badań mikrobiologicznych. Technika i specyfika pobierania krwi, płwociny, moczu i kału. Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce. Profilaktyka. Odporność przeciwwzkaźna, przeciwbakteryjna i przeciwwirusowa. Immuno-profilaktyka chorób zakaźnych. Antybiotyki, najnowsze generacje leków przeciwbakteryjnych i przeciwwirusowych. Zasady stosowania. Diagnostyka posiewowa. Diagnostyka zakażeń w ginekologii i położnictwie. Chorobotwórczość pierwotniaków: Toxoplasma gondii, Trichomonas vaginalis. Problematyka zakażeń wewnątrzszpitalnych. Charakterystyka szczepów bakteryjnych wywołujących sepsę. Stadia rozwojowe: tasiemiec nieuzbrojony, tasiemiec uzbrojony, glista ludzka, bąblowiec, motylca wątrobową, Giardia Lamblii-praca z mikroskopem i binoklarem. Praca własna studenta: Zakażenia oportunistyczne. Zagrożenie epidemiologiczne – specyfika czasów współczesnych. Elementy epidemiologii chorób zakaźnych. Choroby pasożytnicze u dzieci.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia laboratoryjne	2	Test; wykonywanie zadań indywidualnie/ rozpoznawanie pasożytów na podstawie preparatów i tablic
	Patologia	A.W8, A.W9, A.W10, A.U3	<p>Wykłady: Podstawowe pojęcia z zakresu patologii komórek i tkanek. Czynniki genetyczne w zjawisku chorobowym. Zaburzenia rozwojowe, podstawowe pojęcia z zakresu genetyki. Wybrane zagadnienia z patologii środowiskowej, stanu odżywienia, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, niepożądane działanie leków i doustnych środków antykoncepcyjnych. Patofizjologia układu naczyniowego i serca. Wymiar mikroskopowy i makroskopowy. Patofizjologia powstawania miażdżycy, chorób niedokrwiennych (choroba niedokrwienna serca, zespół niedokrwienny mózgu, zespół podkradania). Patofizjologia wstrząsu. Rola układu odpornościowego w reakcjach obronnych organizmu. Reakcje typu anafilaktycznego, cytotoksycznego, cytolitycznego, odrzucanie przeszczepów. Etiopatogeneza nowotworów. Karcynogeneza. Zmiany rozrostowe o charakterze łagodnym i złośliwym. Patologia szyjki macicy w korelacji z biocenozą pochwy. Patofizjologia układu płciowego żeńskiego i męskiego. Nowotwory sutka. Patologie układu nerwowego i endokrynnego. Patologia szpiku. Niedokrwistości i choroby rozrostowe. Ćwiczenia: Choroba-klasyfikacja, objawy, przebieg, rokowanie i zejście. Etiologia i patogenez. Czynniki chorobotwórcze i mechanizmy ich działania. Zapalenie. Definicja, etiologia, patogenez, etapy zapalenia. Regulacja krążenia. Nerwowa i humoralna regulacja krążenia krwi. Zkrzep, zator. Triada Virchowa. Podział zatorów za względu na materiał zatorowy. Odczynowość ustroju – odporność swoista i nieswoista. Alergia i jej typy. Działanie insuliny. Regulacja gospodarki węglowodanowej. Cukrzyca, jej patomechanizm objawy. Hipoglikemia i jej rodzaje. Termoregulacja. Ośrodki termoregulacji. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogenez. Hipotermia naturalna i sztuczna. Hipotermia i jej stany kliniczne. Nowotwory. Patologia szyjki, jamy macicy i jajników. Patologia sutka. Czynniki ryzyka i profilaktyka w chorobach nowotworowych układu rodnego i sutka. Patologia ciąży. Wady rozwojowe płodu i popłodu. Praca własna studenta: Osteoporoza-przygotowanie prezentacji multimedialnej. Stres. Teoria wg Sely'go. Fazy reakcji stresowej.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	3,5	Zaliczenie przedmiotu- test wielokrotnego wyboru; ćwiczenia: analiza informacji na zadany temat; praca własna studenta: prezentacje multimedialne

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Embriologia i genetyka	A.W 11, A.W12, A.W13, A.W14, A.W15, A.W16, A.U4, A.U5	<p>Wykład: Historia odkryć genetycznych i eksperymentalne dowody na istnienie DNA. Materialne podłoże dziedziczności: kwasy nukleinowe. Poziomy upakowania DNA w chromosomach. Budowa chromosomu metafazowego. Chromosomowa teoria dziedziczenia Morgana. Genetyka klasyczna –I i II prawo Mendla.Cykl komórki: kariokineza mitotyczna i mejotyczna. Terminologia genetyczna.Determinacja płci: heterogametyczność żeńska i męska. Dziedziczenie Autosomalne, sprzężone z płcią.Genomika – organizacja genomu. Projekt poznania genomu ludzkiego. Genom jądrowy i mitochondrialny. Cytogenetyka - sposoby analizy chromosomów, klasyfikacja chromosomów, zasada zapisu kariotypu.Czynniki genetyczne i środowiskowe w patogenezie chorób człowieka Dziedziczenie wielogenowe i wieloczynnikowe a choroby: wady i choroby wrodzone.Genetyka w praktyce klinicznej; aberracje chromosomowe – choroby o znanym podłożu genetycznym. Diagnostyka prenatalna: cele i metody diagnostyki prenatalnej.Analiza rodowodów jako podstawowa metoda w poradnictwie genetycznym: zasady sporządzania rodzinnego drzewa rodowego, analiza rodowodów. Wzory rodowodów: rodzaje dziedziczenia, podstawowe pojęcia genealogiczne. Genetyczny stopień pokrewieństwa: zasady obliczania ryzyka genetycznego. Badania genetyczne w medycynie sądowej: polimorfizm DNA, identyfikacja, osób, ustalanie ojcostwa.Genetyka nowotworzenia: onkogeneza, czynniki: środowiskowe, hormonalne, wirusowe, genetyczne, protoonkogeny, onkogeny, geny supresorowe i mutatorowe, transformacja nowotworowa. Inżynieria genetyczna /terapia genowa: zastosowanie terapii genowej, terapia in vivo i ex vivo. Genetyczne starzenie organizmu: teorie starzenia organizmu, geny determinujące długość życia, choroby przedwczesnego starzenia się. Ćwiczenia: Spermatogeneza i spermiogeneza. Owogeneza. Zaplemnienie i zapłodnienie. Cykl płciowy kobiety. Wczesne stadia rozwoju człowieka.Rozwój poszczególnych układów i narządów. Wady rozwojowe.Cechy charakterystyczne płodu w poszczególnych miesiącach ciąży. Cięża mnoga.Rozwój, budowa i funkcje łożyska. Diagnostyka molekularna. Klonowanie, komórki macierzyste. In-vitro. Zespoły chromosomowe. Grupy krwi człowieka oraz konflikt serologiczny w układzie RH. Praca własna studenta: Powiązanie kariokinezy mejotycznej z prawami Mendla. Rozróżnianie typu dziedziczenia u człowieka w zależności od drzewa genealogicznego. Zastosowanie metod genetyki molekularnej w diagnostyce chorób genetycznie uwarunkowanych. Interpretacja sposobów dziedziczenia. Opanowanie fachowej nomenklatury genetycznej.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2,5	Test; udział w dyskusji i debacie; prezentacja multimedialna; rozwiązywanie zadań
Farmakologia	A.W24, A.W25, A.W26, A.W27 A.W28, A.W29, A.W30, A.U8, A.U9, A.U10, A.U11	<p>Wykłady: Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki. Interakcje.Kaszel, leki p/kaszlowe, wykrztuśne, sekretolityczne. Leczenie POCHP i astmy oskrzelowej.Leki układu sercowo-naczyniowego. Leki przeciwartymiczne, przeciwmiażdżycowe. Naciskiśnienie tętnicze w ciąży.Leki wpływające na układ krzepnięcia. Niedokrwistość. Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.Leki układu pokarmowego.Leki układu nerwowego. Choroby nowotworowe rodzaje terapii farmakologicznych. HIV i AIDS. Ćwiczenia: Racjonalna antybiotykoterapia.Hormony. Antykoncepcja hormonalna.Leki przeciwbólowe. Leki stosowane w neonatologii. Bezpieczeństwo stosowania leków w okresie ciąży i laktacji.Leki stosowane w ginekologii i położnictwie.Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich. Leki recepturowe. Praca własna studenta: Leki OTC. Leki przeciwpadaczkowe .Leki stosowane w leczeniu choroby Parkinsona. Leki antyseptyczne i dezynfekujące. Fitoterapia.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; prezentacja multimedialna; referat
Radiologia	A.W31, A.U12	<p>Wykłady: Historia radiologii. Podstawy fizyczne rentgenologii. Podstawy techniczne rentgenodiagnostyki.Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.Tomografia komputerowa. Ultrasonografia. Rezonans . Radiologia Zabiegowa. Termografia.Medycyna Nuklearna. Nowe techniki komunikacji.Algorytmy postępowania diagnostycznego w zalecenia MZIOS. Rola położnej w komunikacji oddział – ZDO. Rola położnej w przeprowadzaniu diagnostycznych badań obrazowych. Środki cieniujące, rodzaje, struktura chemiczna, czynniki szkodliwe. Kontrasty pozytywne i negatywne, ich rola w radiologii. Ćwiczenia: Algorytmy postępowania diagnostycznego w zalecenia MZIOS. Rola położnej w komunikacji oddział – ZDO. Rola położnej w przeprowadzaniu diagnostycznych badań obrazowych. Środki cieniujące, rodzaje, struktura chemiczna, czynniki szkodliwe. Kontrasty pozytywne i negatywne, ich rola w radiologii.Środki stosowane w badaniach rezonansu magnetycznego, wskazania, przeciwwskazania.Diagnostyka radiologiczna narządowa.Standardy postępowania w wypadkach nietolerancji jodowych środków kontrastowych. Nefropatia pokontrastowa. Diagnostyka narządowa/ układowa. System zarządzania jakością w pracowniach rentgenowskich zakładzie diagnostyki obrazowej. Diagnostyka radiologiczna w ginekologii i położnictwie. Praca własna studenta: Diagnostyka ultradźwiękowa- fizyczne podstawy diagnostycznego zastosowania ultradźwięków, biologiczne efekty działania, wskazania do badania ultradźwiękowego. Nowe techniki lecznicze w onkologii . Zagrożenia wynikające z chemioterapii. Zjawisko lekooporności w chemioterapii nowotworów. Opieka nad chorym po radioterapii.</p>	Zaliczenia na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; ocena nauczycielska; prezentacja multimedialna; referat; przygotowanie poradnika

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Moduł B Nauki społeczne i humanistyczne

Psychologia	B.W1, B.W2, B.W3, B.W4, B.W5, B.W6, B.W7, B.W8, B.W9, B.W10. B.U 1, B.U2, B.U3, B.U4, B.U5, B.U6, B.U7, B.U8, B.U9, B.U10	<p>Wykłady: Psychologia jako nauka - działy psychologii; spostrzeganie, emocje, procesy kognitywne, pamięć i uczenie się, wyobrażenia a kreatywność i twórczość. Psychologia społeczna – teorie, modele, koncepcje komunikacji międzyludzkich. Wywieranie wpływu na ludzi – style komunikowania, przekazywanie i przyjmowanie informacji. Psychologia rozwoju – biopsychosocjalny model zdrowia i choroby. Psychologia osobowości- klasyczne i współczesne koncepcje osobowości, struktura osobowości, składniki struktury osobowości, temperament, postawy, samoocena. Psychologia kliniczna. Psychopatologia. Psychosomatyka. Diagnostyka psychologiczna. Podstawy pomocy psychologicznej. Psychoterapia. Choroba jako sytuacja trudna → specyficzne problemy związane z chorobą oraz niepełnosprawnością. Psychologia prenatalna i prokreacyjna. Rozwój psychofizyczny dziecka. Stres i sposoby radzenia sobie z nim. Psychologia pracy. Wypalenie zawodowe. Inteligencja emocjonalna. Ćwiczenia: Funkcjonowanie człowieka jako istoty społecznej. Relacje międzyludzkie. Prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka. Emocje i motywacja jako proces determinujący i ukierunkowujący zachowanie jednostki. Wpływ sytuacji jatrogennych na relacje położna pacjentka. Psychosocjalne problemy rodzicielstwa nastolatków. Edukacja seksualna. Psychologiczne problemy i przeżycia rodziców w poszczególnych okresach ciąży i podczas porodu, a rola położnej. Zaburzenia poporodowe. Problemy psychologiczne związane z niepowodzeniami prokreacyjnymi. Psychologiczne i psychosocjalne aspekty funkcjonowania kobiety w różnych okresach życia. Komunikacja interpersonalna i jej znaczenie w pracy położnej. Techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i pozawerbalnej w opiece zdrowotnej. Trening podstawowych umiejętności komunikacyjnych. Rozwiązywanie konfliktów w pracy położnej. Mobbing. Podstawowe techniki relaksacyjne. Zachowania asertywne. Praca własna studenta: Samoświadomość. Umiejętności społeczne. Trening empatii. Analiza filmu związanego z tematyką przedmiotu. Analiza literatury związanej z tematyką przedmiotu.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; analiza informacji na zadany temat/ wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo ; referat; esej refleksyjny; prezentacja multimedialna
Socjologia	B.W11, B.W12, B.W13, B.W14, B.W15, B.W16, B.U11.	<p>Wykłady: Socjologia jako nauka społeczna; przedmiot, funkcje i zagadnienia socjologii. Wkład A.Comte'a i E.Dürkheima w rozwój socjologii. Socjologiczne spojrzenie na świat – wyobrażenia socjologiczne; przydatność socjologii w życiu. Subdyscypliny socjologiczne. Metodologia badań społecznych – wprowadzenie w tematykę zagadnienia. Procesy społeczne: socjalizacja; społeczne tworzenie rzeczywistości; społeczne tworzenie selekcji; nauka jako proces społeczny; procesy kulturowe – wielokulturowość; procesy marginalizacji społecznej. Struktura społeczna; wyznaczniki pozycji społecznej. Etapy budowy więzi społecznej; styczność przestrzenna, styczność i łączność psychiczna; styczność społeczna; wzajemne oddziaływanie; kulturowe rozpoznanie wzorów społecznego oddziaływania; zależności społeczne; stosunki społeczne; kontrola społeczna; instytucje społeczne. Grupy społeczne – cechy (rodzaje i znaczenie) grupy odniesienia. Socjologiczne pojęcie kultury; rodzaje kultury; różnica między kulturą a cywilizacją; homogenizacja kultury. Religia, jako jeden z elementów kultury. Rasa i etniczność. Patologie świadomości społecznej stereotypy, dyskryminacja, myślenie grupowe. Rasizm: teorie wyjaśniające, rodzaje (biologiczny, kulturowy). Socjologia zdrowia i medycyny, jako jedna z najlepiej rozwijających się subdyscyplin socjologii ogólnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby, - społeczne podstawy zdrowia; medycyna a społeczeństwo, socjologiczne - teorie zdrowia i choroby, koncepcja Talcotta Parsonsa, zdrowie, a starość, - społeczne konsekwencje wybranych chorób dla człowieka- niepełnosprawność - sprawność i rehabilitacja (szczególne uwzględnienie), - choroba i zdrowie jako zjawiska społeczne; zdrowie jako wartość, definiowanie zdrowia, - zachowania związane ze zdrowiem i chorobą, - zróżnicowania i nierówności społeczne, a zdrowie, - szpital jako system społeczny, jako instytucja formalna funkcjonalność i dysfunkcjonalność (szpital jako instytucja totalna wg E. Goffmana), - socjologiczna charakterystyka zawodów medycznych, - wyznaczniki roli zawodowej położnej jako podstawa relacji z pacjentem, - umieranie i śmierć w instytucjach medycznych (szpitale i hospicja), <p>systemy wsparcia społecznego – zadania położnej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych jednostki i grupy społecznej. Ćwiczenia: Patologie świadomości społecznej: stereotypy, dyskryminacja, myślenie grupowe. Dewiacje i patologie wśród dzieci i młodzieży. Rasizm-teorie wyjaśniające i jego rodzaje. Kobieta w trudnych sytuacjach życiowych: samotne macierzyństwo, bezdzietność, wielodzietność, ciąża młodocianych, niepożądana ciąża, a rola położnej. Praca własna studenta: Funkcje i modele opieki szpitalnej - satysfakcja z opieki. Relacje lekarz-pacjent, położna pacjent w perspektywie socjologicznej Hospicja dziecięce, jako przykład instytucji dobroczynnych na dowolnie wybranych przykładach Rola położnej w tworzeniu lokalnych systemów wsparcia na rzecz kobiet.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; dyskusja; esej refleksyjny

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł B Nauki społeczne i humanistyczne	Pedagogika	B.W17, B.W18, B.U12, B.U13	<p>Wykłady: Pedagogika ogólna, jako podstawowa dyscyplina pedagogiczna: historia pedagogiki ogólnej; filozoficzne podstawy działalności wychowawczej; pedagogika, jako nauka o wychowaniu – struktura, dyscypliny i subdyscypliny; współdziałanie pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi. Metodologiczne podstawy badań pedagogicznych: strategie ilościowe; strategie jakościowe; metody badań ilościowe i jakościowe; techniki i narzędzia badawcze; dekalog zasad postępowania badawczego. Podstawowe pojęcia pedagogiczne: edukacja; wychowanie (teorie, formy, metody); kształcenie; nauczanie; uczenie się; socjalizacja; interwencja pedagogiczna; osobowość; środowisko wychowawcze; kultura. Wychowanie, jako jedno z głównych pojęć pedagogicznych: istota wychowania; wychowanie jako wywieranie pedagogicznego wpływu; wychowanie jako zjawisko społeczne; główne modele pojęcia wychowania; sieć pojęć wychowania; metody wychowania; warunki skuteczności wychowania; trudności wychowawcze; cele wychowania, wychowanie jako realizacja wartości osobowych i społecznych. Wybrane paradygmaty współczesnego wychowania: wychowanie humanistyczne, wychowanie aksjologiczne (wychowanie pacyfistyczne; świat wartości); wychowanie ekologiczne; wychowanie do poszanowania inności; środowisko wychowawcze – cechy i kształtowanie. Wielokulturowe wymiary wychowania: edukacja wielokulturowa czy między-kulturowa? myślenie wielokulturowe, jako przejaw dojrzałości człowieka; problemy wielokulturowości w medycynie. Pedagogika społeczna, a pielęgniarstwo: przedmiot, funkcje i zadania pedagoga społecznego; zasługi H. Radlińskiej dla rozwoju pedagogiki społecznej i dla rozwoju pielęgniarstwa; podobieństwa i różnice pomiędzy pedagogiką społeczną i specjalną (rewalidacyjną i resocjalizacyjną). Agresja i przemoc, jako mechanizmy zagrożenia ładu społecznego. Zastosowanie różnych dyscyplin pedagogiki w pełnionych funkcjach w dziedzinie pielęgniarstwa, praca edukacyjna i wychowawcza położnej – cele kształcenia – taksonomia celów kształcenia; zasady nauczania i metody nauczania mające zastosowanie w pracy edukacyjnej położnej; działalność pedagogiczna położnych – edukacja zdrowotna. Dydaktyka medyczna, jako jedna z subdyscyplin dydaktyki ogólnej – wybrane zagadnienia: proces kształcenia; edukacja ustawiczna, metody i środki dydaktyczne; sprawdzanie i samokształcenie, ocenianie osiągnięć; osobowość, autorytet i kwalifikacje nauczycieli. Ćwiczenia: Metodyka edukacji zdrowotnej – wybrane zagadnienia. Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i dorosłych - zadania położnej. Dobór i zastosowanie metod dydaktycznych w dydaktyce medycznej. Organizacja i metody pracy opiekunów – wychowawczej w zakładach opieki. Praca własna studenta: Napisanie eseju refleksyjnego na następujące trzy tematy zaproponowane przez nauczyciela (refleksje na temat wychowania; na temat agresji; na temat problemów z komunikacją w przypadku pacjentów wielokulturowych). Przygotowanie prezentacji multimedialnej prezentującej, możliwości wykorzystania wiedzy pedagogicznej w pełnionych funkcjach zawodowych położnych.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; analiza informacji na zadany temat/ praca indywidualna i grupowa
	Prawo medyczne	B.W19, B.W20, B.W21, B.W22, B.W23, B.U14+C22:C24	<p>Wykład: Podstawowe pojęcia z teorii państwa i prawa. Podstawowe pojęcia i instytucje prawa cywilnego. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. Wybrane zagadnienia z prawa pracy. Zadania i kompetencje organów administracji w zakresie ochrony zdrowia. Prawo do świadczeń zdrowotnych w świetle obowiązujących przepisów. Prawa człowieka i pacjenta w kontekście obowiązujących regulacji prawnych. Ćwiczenia: Wykonywanie zawodów pielęgniarki i położnej w świetle obowiązujących przepisów. Odpowiedzialność karna, zawodowa i pracownicza położnej. Struktura organizacyjna, funkcjonowanie oraz zadania samorządu zawodowego. Podmioty lecznicze w świetle ustawy z dn. 15.04.2011 r. o działalności leczniczej i ustawy z dn. 27.04.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (nowelizacje). System prawa w UE. Prezentacja referatów zaliczeniowych. Praca własna studenta: Prawne uwarunkowania eksperymentu medycznego. Źródła prawa obowiązującego w Polsce i w Unii Europejskiej. Karta Praw Rodzącej i Dziecka. Błąd medyczny w praktyce położnej.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład	1	Test; analiza informacji na zadany temat/ dyskusja punktowana

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
	Zdrowie publiczne	B.W24, B.W25, B.W26, B.W27, B.W.28, B.W29, B.W30, B.U15, B.U16, B.U17	<p>Wykłady: Wprowadzenie w problematykę zdrowia publicznego. Podstawowe pojęcia oraz zadania zdrowia publicznego. Determinanty zdrowia. Globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia. Polityka zdrowotna i polityka społeczna państwa na rzecz zdrowia publicznego. Narodowy Program Zdrowia- cele i zadania.Polityka prozdrowotna a promocja zdrowia. Położna w systemie opieki zdrowotnej. Opieka środowiskowo-rodzinna – rola i zadania położnej POZ. Międzynarodowa współpraca w zakresie zdrowia. Zdrowie w programach organizacji europejskich.Krajowe Programy Profilaktyczne. Globalizacja, a zdrowie publiczne. Ocena stanu zdrowia populacji. Mierniki zdrowia. Główne systemy opieki zdrowotnej. Rynek usług medycznych w Polsce i w wybranych krajach UE.Kształcenie i doskonalenie kadr zdrowia publicznego. Ćwiczenia: Zdrowie publiczne-udział społeczeństwa w jego koncepcji. Zachowania zdrowotne, style życia i ich związek ze zdrowiem i chorobą. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.Choroby społeczne – epidemiologia, prewencja, profilaktyka wybranych chorób (m.in. otyłość, cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, niedożywienie, alkoholizm, palenie papierosów). Zasady racjonalnego żywienia. Zaburzenia psychiczne a zdrowie populacji. Relacje między rodziną a zdrowiem i chorobą. Patologia rodziny a zdrowie. Geriatryczna i paliatywna. Programy zdrowotne w zakresie profilaktyki uzależnień. Jakość w opiece zdrowotnej. Rola standardów w zapewnieniu jakości opieki położniczej. Stan zatrudnienia i rozmieszczenia kadr położnych w kraju poprzez pryzmat polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego. Medycyna rodzinna, a zdrowie publiczne. Zadania położnej POZ. Aktywne poszukiwanie pracy. Rozwój zawodowy. Planowanie pracy własnej. Indywidualna i grupowa praktyka położnicza- kontraktowanie świadczeń zdrowotnych.Strategia, rozwiązywanie konfliktów i negocjacje w strukturze organizacji. Metody organizacji opieki położniczej. Dokumentacja na stanowisku pracy położnej. Praca własna studenta: Przygotowanie programu edukacyjnego/prozdrowotnego z zakresu położnictwa. Przygotowanie wstępnej analizy funkcjonowania systemu opieki medycznejFunkcjonowanie zawodu położnej/położnego na polskim rynku pracy.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; wypowiedzi ustne; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo
	Język angielski	B.U18, B.U19	<p>zawód położnej - obowiązki, umiejętności, cechy osobowości; nazwy oddziałów szpitalnych i usługi świadczone pacjentom na różnych oddziałach szpitalnych; wyposażenie pomieszczeń szpitalnych; wyposażenie sali porodowej- sprzęt diagnostyczny, narzędzia chirurgiczne, środki opatrunkowe; miejsce pracy położnej – instytucje, jednostki i oddziały na których zatrudnione są położne; praca położnej za granicą, oferty pracy, kwalifikacje, rozmowa o pracę; części ciała, urazy i obrażenia; przyjęcia do szpitala; procedury oceniania stanu pacjentki, samopoczucie, objawy, nasilenie objawów; badanie cytologiczne - opis procedur, udzielanie instrukcji; ból, miejsce, nasilenie i częstotliwość, co go powoduje lub zwiększa; badania, rodzaje badań, wyniki badań, opcje leczenia, podstawowe parametry życiowe, pierwsza pomoc; komunikowanie się z lekarzem, pacjentką i rodziną, nieporozumienia, różnice kulturowe; dokumentacja medyczna i przekazywanie informacji o pacjentce kolejnej zmianie; grupy leków, dozowanie leków, zasady podawania leków, działania uboczne leków, uczulenia na leki; podawanie leków i płynów dożylnie, sprzęt, powody; krew: grupy krwi, słownictwo związane z krwią, oddawanie krwi; organy i układy narządów; żeński układ rozrodczy - budowa i funkcje narządów kobiety; miesiączka -czym jest i na czym polega; niepłodność - rodzaje, przyczyny, objawy, diagnostyka; leczenie niepłodności – metody i wskazania; ciąża - przebieg, objawy i dolegliwości ciążowe ; pierwsze objawy ciąży; objawy i dolegliwości ciążowe w I, II i III trymestrze ciąży; objawy zbliżającego się porodu, przygotowanie do i oznaki porodu; wywiad położniczo-ginekologiczny; skróty stosowane w położnictwie; opieka przedporodowa; nawyki żywieniowe, prawidłowe odżywianie, dieta pacjenta/ciążarnej, grupy żywieniowe, witaminy i składniki pożywienia; cukrzyca, przyczyny i rodzaje cukrzycy i niektóre sposoby jej leczenia, zapobieganie cukrzycy, powikłania, dieta cukrzycowa; kalendarz badań i testów wykonywanych w trakcie ciąży; badania prenatalne – typy i wskazania; najczęstsze pytania i wątpliwości kobiet w ciąży - pytania i odpowiedzi; badanie ultrasonograficzne – przebieg i wyniki; szkoła rodzenia – dlaczego warto uczęszczać na zajęcia, opis zajęć; wpływ ciąży na zdrowie matki - powikłania ciążowe; łożysko- budowa, funkcja, rola; słownictwo związane z bólem, jego nasileniem i częstotliwością ; wady wrodzone płodu; ciąża prawidłowa - wybór miejsca porodu; fazy i mechanizm porodu; poród fizjologiczny i jego fazy; pozycje porodowe; metody łagodzenia bólu porodowego; monitorowanie czynności serca płodu w trakcie porodu; zadania położnej podczas porodu; komplikacje podczas porodu i poród zabiegowy; skala Apgar - ocena zdrowia noworodka; badania noworodka po narodzinach; ciąża mnoga i poród przedterminowy; łożysko w ciąży bliźniaczej - bliźnięta jednojajowe i dwujajowe; oddział intensywnej terapii noworodka – sprzęty i opieka; kangurowanie – czym jest i jakie może przynieść korzyści; połóg i opieka poporodowa; depresja poporodowa; karmienie piersią – zalety, problemy, pozycje; wizyta patronażowa położnej po porodzie; najczęstsze dolegliwości niemowląt</p>	Zaliczenie na ocenę - lektorat językowy	4	Ocena nauczycielska

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Podstawy opieki położniczej	C.W1, C.W2, C.W3, C.W4, C.W5, C.W6, C.W7, C.W8, C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5., C.U6, C.U7, C.U8, C.U9, C.U10, C.U11, C.U12, C.U13, CU14, C.U15, C.U16, C.U17, C.U18, C.U19, C.U20, C.U21, C.U22, C.U23	<p>Wykłady: Położna- rola, funkcje, zadania, predyspozycje, istota zawodu. Opieka zdrowotna nad kobietą i dzieckiem w Polsce i na świecie. Trójpoziomowa organizacja opieki perinatalnej. Jakość i standard w opiece położniczej. Zasady, metody i procedury stosowane w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie. Udział położnej w procesie diagnozowania, leczenia, rehabilitacji i pielęgnowania kobiety w różnych okresach jej życia i stanie zdrowia. Proces pielęgnowania. Charakterystyka modeli pielęgnowania. Zadania położnej w edukacji zdrowotnej. Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom wewnątrzszpitalnym.</p> <p>Ćwiczenia: Zapoznanie z regulaminem pracowni pielęgniarско-polożniczej. Przygotowanie łóżka dla pacjenta. Pozycje pacjenta w łóżku, jego przenoszenie i transport. Ćwiczenia czynne i bierne. Działanie przeciwoleżynowe. Zmiana bielizny osobistej i pościeli pacjenta. Toaleta pacjenta. Metody i techniki oceny stanu ogólnego pacjenta: temperatura ciała, ciśnienie tętnicze krwi, tętno, pomiar masy ciała i wzrostu, pomiar oddechów, stan powłok skórnych, ocena stanu świadomości i przytomności. Pobieranie krwi żyłnej i włośniczkowej do badań. Oznaczanie poziomu cukru we krwi. Zakładanie wkłucia obwodowego. Podaż leków dożylnie. Podaż leków drogą dotkankową. Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne i domięśniowe. Podaż leków do ucha, worka spojówkowego, jamy nosowej. Podawanie leków drogą układu oddechowego, pokarmowego. Kompresy i okłady. Stosowanie baniek lekarskich. Zakładanie cewnika do pęcherza moczowego – zasady, sposób wykonania, rodzaje cewników. Prowadzenie bilansu płynów. Pobieranie wydaliny i wydzielin do badań. Działania profilaktyczne, pielęgnacyjne i lecznicze wobec kobiety zagrożonej chorobą i chorej ginekologicznie. Wywiad, badanie fizykalne, badanie piersi, badanie ginekologiczne. Przygotowanie do zabiegów. Działania profilaktyczne, pielęgnacyjne i lecznicze wobec kobiety w okresie porodu i połogu. Jałowe mycie kroczka. Wysokość dna macicy; pielęgnacja ran poporodowych, zdejmowanie szwów z kroczka i po cięciu cesarskim. Działania profilaktyczne, pielęgnacyjne i lecznicze wobec noworodka i niemowlęcia: Odpępnienie i zabezpieczanie kikutu pępowinowego, odśluzowywanie, skala Apgar, zabieg Credego, pomiary. Kąpiel, toaleta, pielęgnacja kikutu pępowiny, przewijanie. Karmienie naturalne i sztuczne. Zasady aseptyki i antyseptyki. Higieniczne i chirurgiczne mycie rąk. Technika zakładania bielizny operacyjnej i rękawiczek ochronnych. Przygotowanie narzędzi i materiałów opatrunkowych do sterylizacji. Przygotowanie zestawów do porodu, szycia kroczka, do rewizji jamy macicy. Praca własna studenta: Krew pępowinowa. Komórki macierzyste perspektywa na przyszłość. Karmienie piersią-program edukacyjny. Rola położnej w opiece nad kobietą w każdym okresie jej życia- prezentacja multimedialna. Zajęcia praktyczne: Zapoznanie z topografią oddziału. Zapoznanie z dokumentacją medyczną. Diagnostyczne testy paskowe. Bandażowanie. Pielęgnowanie pacjentki po porodzie. Stany nagłe w położnictwie. Algorytmy postępowania. Rola i zadania położnej w leczeniu farmakologicznym. Instruktaż w zakresie karmienia piersią. Problemy przy karmieniu piersią. Zasady odciągania i przechowywania pokarmu. Alternatywne metody podawania pokarmu. Udział położnej w badaniach i zabiegach diagnostycznych. Udział położnej w edukacji pacjentki w zakresie samoopieki i samopielęgnacji w połogu (dieta, używki, powrót płodności po porodzie, pielęgnowanie rany po porodzie). Udział położnej w edukacji matki z zakresu pielęgnacji i opieki nad noworodkiem. Testy przesiewowe i szczepienia noworodków.</p>	Egzamin - wykład, egzamin - zajęcia warsztatowe, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	14,5	Test; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo
Etyka zawodu położnej	C.W9, C.W10, C.W11, C.W12, C.W13, C.U.24	<p>Wykłady: Etyka jako nauka- moralność, czyn, norma, wartość, powinność, aksjologia, deontologia). Koncepcje filozoficzno- etyczne przydatne w pracy zawodowej. Regulacje etyczne odnoszące się do zawodu położnej. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarek i położnych. Kodeks ICN, ICM. Historia zawodu położnej. Wybitne położne i ich wkład w rozwój zawodu. Wybrane teorie i modele pielęgnowania (m.in. V. Henderson, M. Leininger, B. Neuman, J. Watson). Organizacje zawodowe położnych w Polsce. Wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki ginekologiczno-polożniczej. Bioetyka- historia, działy, podstawowe problemy: transplantacja, eksperymenty medyczne (np. klonowanie embriónów ludzkich) eutanazja. Etyka w badaniach naukowych w położnictwie. Ćwiczenia: Prawa pacjenta. Podstawowe dokumenty, analiza wybranych praw. Powinność i odpowiedzialność moralna. Obowiązki położnej w respektowaniu poszczególnych praw pacjenta. Sytuacje trudne i dylematy etyczne w pracy położnej. Podejmowanie decyzji etycznej. Problemy bioetyczne w aspekcie: aborcji, diagnostyki prenatalnej, wspomaganego rozrodo, neonatologii, rezygnacji z uporczywej terapii, eutanazji. Praca własna studenta: Dylematy moralne i bioetyczne spotykane w pracy położnej-esej. Interpretacja kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej - analiza dokumentu.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1,5	Test; dyskusja; esej

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł C Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej	Promocja zdrowia	C.W14, C.W15, C.W16, C.U25, C.U26	<p>Wykład: Paradygmaty zdrowia. Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia. Rola promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w systemie opieki zdrowotnej. Historia promocji zdrowia. Etapy działania i środki dydaktyczne w procesie edukacji zdrowotnej. Rola położnej w promocji zdrowia. Prozdrowotny styl życia. Zasięg terytorialny promocji zdrowia; poziom krajowy; poziom regionalny i wojewódzki; poziom lokalny. Edukacja zdrowotna – teoria i praktyka. Edukacja zdrowotna w kontekście promocji zdrowia. Metody rozpoznawania potrzeb zdrowotnych; badanie i analiza epidemiologiczna sytuacji zdrowotnej; badanie sonometryczne; badania kliniczne. Modele edukacji zdrowotnej - edukacja zdrowotna zorientowana na zdrowie, chorobę i czynniki ryzyka. Ćwiczenia: Miejsce promocji zdrowia w systemie opieki zdrowotnej. Promocja zdrowia a zadania położnej. Programy edukacji zdrowotnej - konstruowanie zgodne z indywidualnym zapotrzebowaniem. Organizacja promocji zdrowia na różnych szczeblach systemu opieki zdrowotnej. Narodowy Program Zdrowia a zachowania zdrowotne Polaków. Praca własna studenta: Promocja, a prewencja. Podobieństwa i różnice – prezentacja multimedialna. Zajęcia praktyczne: Konstruowanie programów promocji zdrowia i ich realizacja wśród pacjentek.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	1,5	Test; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo
	Podstawowa opieka zdrowotna	C.W17, C.W18, C.U27, C.U28, C.U29, C.U30	<p>Wykłady: Podstawowa opieka zdrowotna jako podsystem opieki zdrowotnej. POZ w dokumentach międzynarodowych; Rozwój podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce. Organizacja i zadania podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce. Zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych. Specyfika procesu pielęgnowania, realizowanego przez położną rodzinną w środowisku zamieszkanie: typy i rodzaje diagnoz, zakres i źródła do diagnozy w zależności od celu. Udział kobiety i rodziny w ustalaniu i realizacji celu; planu opieki oraz ocenie uzyskanych efektów. Kompetencje położnej rodzinnej, pielęgniarki rodzinnej i lekarza rodzinnego. Jakość w położnictwie POZ. Formy organizacyjno-prawne świadczenia usług zdrowotnych przez położne. Kontraktowanie usług realizowanych przez położne w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Konkurs ofert. Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego - rodzina, jako podmiot opieki; - działania położnej w sytuacji kryzysu rodziny; - specyfika procesu pielęgnowania realizowanego przez położną środowiskowo- rodzinną. Współpraca położnej rodzinnej pomiędzy pielęgniarką szkolną i pielęgniarką rodzinną. Teorie pielęgnowania i ich zastosowanie w opiece środowiskowej. Problem nikotynowy w rodzinie – wpływ palenia tytoniu na organizm kobiety; identyfikacja uzależnienia, metody wspomagania palacza w walce z nałogiem. Problem alkoholowy w rodzinie - udział położnej w identyfikacji problemu oraz terapii i profilaktyce. Alkoholowy zespół płodowy. Alkoholizm wśród kobiet. POZ w opiece nad zdrowym i chorym. Wsparcie instytucjonalne w POZ. Ćwiczenia: Zasady współpracy zespołu podstawowej opieki zdrowotnej. Konstruowanie procesu pielęgnowania. Specyfika działalności edukacyjnej realizowanej przez położną w środowisku. Opieka środowiskowa nad kobietą i jej rodziną-standardy. Praktyka indywidualna i grupowa. Specyfika pracy i funkcjonowanie. Praca własna studenta: Położna rodzinna jako ekspert i doradca w sprawach zdrowia- prezentacja multimedialna w ramach promocji zawodu położnej. Przygotowanie programu wspomagania rodziny: „Opieka nad rodziną w sytuacjach trudnych”- dziecko z wadami wrodzonymi, zgon dziecka, ciąża u nastolatki. Opracowanie programu wspomagania dla kobiet po porodzie w temacie samoopieki i opiece nad noworodkiem. Przygotowanie programu wspomagania dla kobiet w okresie menopauzy. Zajęcia praktyczne: Specyfika i organizacja pracy położnej środowiskowo-rodzinnej w placówkach POZ. Standard wyposażenia gabinetu położnej środowiskowej/ rodzinnej (zapoznanie ze sprzętem i innymi środkami niezbędnymi położnej przy realizacji jej zadań). Zapoznanie ze specyfiką pracy położnej w poszczególnych gabinetach: gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej, poradnia K, gabinet zabiegowy, gabinet badań USG. Sposoby prowadzenia dokumentacji pielęgniarstwa w placówce. Podstawowe badania i pomiary w ocenie stanu zdrowia kobiety i dziecka.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	3	Test; wykonywanie działań indywidualnie lub grupowo
	Organizacja pracy położnej	C.W23, C.W24, C.W25, C.W26, C.W27, C.W28, C.U35, C.U36, C.U37, C.U38, C.U39	<p>Wykłady: Pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwa. Podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstwa i ich znaczenie dla jakości tej opieki. Etapy planowania pracy własnej i podległego personelu. Planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego. Problematyka jakości w opiece zdrowotnej. Ćwiczenia: Podejmowanie decyzji dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole. Monitorowanie zagrożenia w pracy pielęgniarstwa i czynników sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy. Opracowywanie standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz zasady monitorowania jakości opieki pielęgniarstwa. Nadzór i sposób oceny pracy podległego personelu. Planowanie własnego rozwoju zawodowego i rozwijanie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Praca własna studenta: Problematyka jakości w położnictwie.</p>	Zaliczenia na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; analiza informacji na zadany temat, praca indywidualna i grupowa, projekt, opracowanie pisemne, dyskusja

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
	System informacji w ochronie zdrowia	C.W36., C.W37., C.U47., C.U48.	<p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu. 2. Podstawowe techniki informatyczne. 3. Komputery i sieci komputerowe. 4. Systemy informatyczne wykorzystywane w placówkach opieki zdrowotnej. 5. Zbiory informacji na nośnikach elektronicznych. 6. Oprogramowania komputerowe. 7. Przetwarzanie tekstów. 8. Tworzenie baz danych. 9. Arkusze kalkulacyjne. 10. Zastosowanie programów komputerowych w placówkach opieki medycznej. 11. Systemy klasyfikacji i kodowania. 12. Elektroniczna historia choroby. 13. Wykorzystanie oprogramowania komputerowego do opracowania danych statystycznych w badaniach naukowych w położnictwie. 	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1,5	Praca pisemna; analiza informacji na zadany temat/ praca indywidualna lub grupowa
	Badania fizykalne	C.W29, C.W30, C.W31, C.W32, C.U40, C.U41, C.U42, C.U43	<p>Wykłady: Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta. Sposoby oceniania stanu psychicznego pacjenta. Badanie fizykalne skóry i jej wytworów. Badanie i ocena głowy i szyi. Ocena budowy i funkcji klatki piersiowej i płuc. Badanie gruczołów piersiowych. Ocena funkcji układu krążenia i badanie serca. Ocena i badanie jamy brzusznej. Ocena funkcji układu nerwowego. Ocena funkcji układu ruchu. Badanie fizykalne układu moczowo-płciowego kobiety. Odrębności badania fizykalnego u dzieci i niemowląt. Kompleksowa ocena stanu zdrowia pacjenta. Dokumentowanie przeprowadzonych badań fizykalnych. Odrębności w ocenie stanu zdrowia u osób w wieku podeszłym. Ćwiczenia: Ocena stanu ogólnego: - cechy ogólne: wzrost, masa ciała, typ budowy, pozycja lub ułożenie ciała, aktywność ruchowa, chód, mimika twarzy, mowa. Praktyczna nauka badania skóry, oczu, uszu, jamy ustnej, gardła i szyi. Wykonanie badania klatki piersiowej, płuc, gruczołów piersiowych i dołów pachowych. Przeprowadzenie badania serca i naczyń krwionośnych. Wykonanie badania brzucha. Praktyczna nauka badania układu ruchu i układu nerwowego. Badanie żeńskich narządów płciowych. Etapy badania ginekologicznego. Badanie dziecka z uwzględnieniem odrębności związanych z wiekiem. Zapoznanie z dokumentacją kliniczną chorego prowadzoną w ambulatorium i szpitalu. Praca własna studenta: Historia wykonywania badań fizykalnych z aspektu położniczego - referat. Płyn w opłucnej, osierdziu i otrzewnej - rozpoznawanie na podstawie badania fizykalnego prezentacja - multimedialna. Wyposażenie nesera położnej w sprzęt do wykonywania badań fizykalnych - prezentacja multimedialna.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia warsztatowe	2,5	Test; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo
	Zakażenia szpitalne	C.W33, C.W34, C.W35, C.U44, C.U45	<p>Wykłady: Rozwój epidemiologii zakażeń szpitalnymi w Polsce i na świecie; realia i perspektywy rozwoju epidemiologii szpitalnej w Polsce. Podstawowe pojęcia i definicje: zakażenie szpitalne, źródło zakażenia, rezerwuar, kolonizacja, chorobowość, zjadliwość, nosicielstwo, droga przenoszenia, czynniki ryzyka, translokacja bakterii, biofilm oraz ich rola w rozwoju zakażenia, dezynfekcja, sterylizacja, aseptyka, antyseptyka, kontaminacja, dekontaminacja. Mikroflora człowieka i jej rola w powstawaniu zakażeń szpitalnych. Charakterystyka wybranych grup drobnoustrojów chorobotwórczych odpowiedzialnych za zakażenia szpitalne. Charakterystyka najważniejszych grup leków antybakteryjnych. Najważniejsze mechanizmy odporności drobnoustrojów chorobotwórczych na antybiotyki, zasady prawidłowej polityki antybiotykowej. Omówienie podstawowych rodzajów zakażeń szpitalnych: zakażenia układu moczowego, posocznice odcewnikowe, zakażenia miejsca operowanego, zapalenia płuc - mechanizmy powstawania, kryteria rozpoznania. Ćwiczenia: Proces epidemiczny – omówienie mechanizmu powstawania oraz zasady postępowania w szpitalnym ognisku epidemicznym. Sposoby nadzoru i monitorowania zakażeń szpitalnych, monitorowanie biernie i czynnie; dokumentacja procesu rejestracji zakażeń szpitalnych; zasady postępowania w przypadku stwierdzenia zakażenia szpitalnego. Rola szpitalnego zespołu do spraw kontroli zakażeń szpitalnych. Podstawowe procedury zapobiegania zakażeniom szpitalnym zasady mycia i dezynfekcji rąk, dekontaminacja narzędzi i sprzętu; transport i przechowywanie sterylnego sprzętu medycznego; techniki sprzątnięcia, postępowanie z brudną bielizną, gospodarka odpadami medycznymi. Ochrona personelu i pacjentów przed zakażeniami; profilaktyka swoista; szczepienie ochronne osób z grup ryzyka; stosowanie odzieży ochronnej, eliminacja nosicielstwa; zasady izolacji chorych, standardy w zakresie higieny w placówkach ochrony zdrowia. Praca własna studenta: Zorganizowanie stanowiska pracy położnej w sposób umożliwiający przestrzeganie zasad i procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym. Dokonanie właściwego doboru preparatów dezynfekcyjnych oraz metod dezynfekcji. Przeprowadzenie procesu zgłaszania i prawidłowego dokumentowania zakażenia szpitalnego w oparciu o metodę bierną i czynną oraz zasady współpracy ze szpitalnym zespołem do spraw zakażeń szpitalnych. Zastosowanie zasady nadzoru epidemiologicznego. Współdziałanie w zespole terapeutycznym w prowadzeniu dochodzenia epidemicznego. Opracowanie szpitalnego ogniska epidemicznego. Zastosowanie zasad izolacji pacjenta w zależności od rodzaju zakażenia. Właściwie dobrać środki ochrony osobistej oraz wyposażenie stanowiska izolacji pacjenta w zależności od typu izolacji. Rozpoznawanie mechanizmów powstawania zakażeń szpitalnych oraz sposoby działań prewencyjnych. Przygotowanie i dobór procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Test; ocena nabytych umiejętności praktycznych

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
	Dietetyka	C.W19, C.W20, C.W21, C.W22, C.W23, C.U31, C.U32, C.U33, C.U34	<p>Wykłady: Cele, zadania i zakres nauki o żywieniu w aspekcie promocji zdrowia- racjonalne żywienie, -niedobory żywieniowe; rodzaje niedoborów, - nadmiar spożycia pożywienia, - korzyści ze znajomości nauki o żywieniu, - rola pożywienia w organizmie człowieka. Zasady żywienia. Gospodarka energetyczna organizmu.Normy żywienia i wyżywienia. Planowanie wyżywienia różnych grup ludności – zasady układania jadłospisów, - ogólne zasady żywienia dietetycznego, - klasyfikacja i charakterystyka diet, - zapotrzebowanie energetyczne dla osoby chorej. Praktyczne wskazówki do prawidłowego żywienia w różnych okresach życia, - żywienie dzieci w wieku 1-3 lat, - żywienie kobiet ciężarnych i karmiących piersią, - żywienie osób dorosłych zależnie od ich aktywności fizycznej, - żywienie osób starszych. Rola żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób. Nomenklatura diet szpitalnych. Metody oceny stanu odżywienia pacjenta. Metody oceny sposobu żywienia pacjenta.Rola żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób, - żywienie w chorobach wieku dziecięcego, - żywienie w wybranych chorobach przewodu pokarmowego, - żywienie w cukrzycy, - żywienie w prewencji i leczeniu chorób serca i układu krążenia. Charakterystyka farmakologiczna i kliniczna środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, które może ordynować położna, w tym wystawiać na nie zlecenia lub recepty, z uwzględnieniem hydrolizatów białek mleka. Ćwiczenia: Ocena sposobu żywienia. Ocena stanu odżywienia – wywiad żywieniowy, metody antropometryczne i biochemiczne.Sposoby monitorowania chorego żywionego dojelitowo i pozajelitowo. Diety lecznicze. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Żywienie człowieka w różnych stanach chorobowych /w chorobach przewodu pokarmowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, nerek, metabolicznych - cukrzyca, nadwaga i innych. Żywienie w chorobach nowotworowych narządu rodnego i piersi. Żywienie dzieci do 1 roku życia. Analiza jadłospisówNauka wypisywania recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego – wybrane przykłady. Edukacja żywieniowa kobiet i ich rodzin. Praca własna studenta: Informacja o wartości odżywczej produktów spożywczych umieszczana na etykietach i opakowaniach. Wybrane problemy zdrowotne związane z nieprawidłowym żywieniem w Polsce. Układanie jadłospisów dla osób zdrowych w różnych okresach życia. Układanie jadłospisów dla kobiet chorujących na nowotwór piersi. Żywienie dla promocji zdrowia wśród kobiet ciężarnych - prezentacja multimedialna. Żywienie dla promocji zdrowia – ulotki informacyjne dla pacjentów otyłych lub z nadwagą.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1,5	Test; wykonywanie działań indywidualnie lub grupowo
Moduł C Zajęcia fakultatywne do wyboru	PDW: Język migowy	C.W38, C.W39, C.U46	<p>Wykłady i ćwiczenia: Zaburzenia słuchu i mowy - klasyfikacja, przyczyny. Metody badania i diagnozowanie uszkodzeń słuchu. Porozumiewanie się z osobą głuchoniemą. Dziecko niesłyszące w rodzinie. Ośrodki diagnostyczne i rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży z wadą słuchu. Możliwości technologiczne (m.in. aparaty słuchowe, implanty). Znaki daktylograficzne – statyczne, dynamiczne, liczbowe, idiograficzne. Język migowy w zakresie terminologii medycznej. Zasady komunikacji personelu medycznego z pacjentem niesłyszącym. Zbieranie informacji o pacjencie. Informowanie pacjenta o postępowaniu diagnostycznym. Podstawowe zabiegi pielęgnacyjne. Powiadamianie rodziny i wzywanie pomocy. Praca własna studenta: Wywiad z pacjentem i jego rodziną. Nowoczesne technologie językowe w zakresie słownictwa medycznego. Uczestnictwo w grupach, organizacjach, instytucjach- tam gdzie używany jest język migowy. Zasady etyczne wobec pacjentów niesłyszących i słabo słyszących. Analiza podejmowanych działań-wstępny raport z przeprowadzonego postępowania.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1	Odpowiedzi ustne; Praca indywidualna, ocena nauczycielska
	PDW: Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	C.W40, C.W41, C.W42, C.W43., C.W44, C.W45, C.U49, C.U50, C.U51, C.U52, C.U53	<p>Wykłady: Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu.Znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy.Rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety. Metody samooceny pracy zespołu. Czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole. Ćwiczenia: Analiza korzyści wynikających z pracy zespołowej. Zastosowanie wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu. Sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu. Planowanie pracy zespołu i motywowanie członków zespołu do pracy. Identyfikacja czynników zakłócających pracę zespołu i sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1	Test; analiza informacji na zadany temat

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	D.W1, D.W2, D.W3, D.4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7, D.U8, D.U9, D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Prowadzenie porodu zgodnie z wytycznymi WHO, ICM, FIGO. Polskie standardy opieki okołoporodowej. Psychoprofilaktyka porodu i niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego. Cięcie cesarskie przygotowanie ciężarnej, przebieg porodu, powikłania. Diagnostyka w okresie okołoporodowym. Postępowanie przy krwotokach położniczych. Cięża mnoga- rozpoznanie, wybór drogi porodu, prowadzenie porodu. Bezpieczna macierzyństwo – oczekiwania kobiety i jej rodziny w zakresie opieki okołoporodowej. Ćwiczenia: Budowa miednicy kostnej. Pomiarzy zewnętrzne miednicy. Budowa kanału rodnego - płaszczyny, przestrzenie, wymiary, mięśnie dna miednicy. Wymiary płodu. Usytuowanie płodu- badanie zewnętrzne chwytami Leopolda. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym. Mechanizm porodu rozpoznanie i postępowanie w przypadku porodu powikłanego: odmian potylicowe tylne, nieosiowe wstawianie się główki, niskie poprzeczne stanie główki, wysokie proste ustawienie główki. Mechanizm porodu , rozpoznanie i postępowanie w porodach w ułożeniu odgięciowym: wierzchołkowym, ciemieniowym, czołowym, twarzyczkowym. Preindukcja, indukcja i stymulacja czynności porodowej. Analiza i interpretacja zapisów KTG. Fizjologia i zaburzenia czynności skurczowej macicy. Ocena postępu porodu na podstawie badania wewnątrzrodowego. Farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego. Obserwacja i prowadzenie I, II, III, IV okresu porodu. Technika i zasady szycia krocza, zdjęcia szwów z krocza i po cięciu cesarskim. Pozycje wertykalne. Poród aktywny. Poród w wodzie. Zabiegi okołoporodowe u noworodka. Poród rodzinny. Rola ojca w porodzie-narodziny ojcostwa. Poporodowe uszkodzenia krocza. Mechanizm porodu w położeniu miednicowym -ćwiczenia. Ręczne odklejenie, wydobycie łożyska. Kontrola szyjki macicy. Poród w przypadku nieprawidłowej budowy miednicy. Dystocja barkowa. Wypadnięcie popowiny. Pęknięcie macicy. Poród zabiegowy: kleszcze położnicze; próżnościąg. Obróty położnicze. Standardy dotyczące opieki nad ciężarną z zagrażającym porodem przedwczesnym i w przebiegu porodu przedwczesnego. Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego. Ręczne wydobycie łożyska. Postępowanie w trakcie porodu z dzieckiem z urazem okołoporodowym, wadami rozwojowymi, pępowiną dwunaczyniową, naczynia błędzące w łożysku. Wpływ czynności skurczowej macicy na dobrostan płodu obciążonego wadami rozwojowymi, zasady monitorowania stanu płodu podczas porodu. Postępowanie z noworodkiem z punktacją poniżej 7 pkt. wg. skali Apgar. Współczesna diagnostyka w okresie okołoporodowym. Biochemiczna weryfikacja wyników badań biofizycznych. Okołoporodowe badanie krwi w wybranych sytuacjach położniczych: stan przedrzucawkowy, cukrzyca ciążowa. Wpływ stosowanych leków podczas porodu na stan płodu. Stany nagłe w położnictwie – rola i udział położnej w opiece nad rodzącą. Okołoporodowe czynniki ryzyka krwotoku. Postępowanie w krwotokach w położnictwie. Profilaktyka krwawień poporodowych. Wstrząs w okresie okołoporodowym. Badanie krwi w przypadku wystąpienia: wstrząsu krwotocznego, DIC. Praca własna studenta: Alternatywne miejsca porodu- prezentacja multimedialna. Bezpieczne macierzyństwo- oczekiwania kobiety i jej rodziny wobec opieki okołoporodowej. Powikłania okołoporodowe- rola położnej w opiece nad pacjentką, noworodkiem i jej rodziną- studium przypadku. Prowadzenie porodu i opieka poporodowa nad pacjentką z wirusem opryszczki płciowej. Prowadzenie porodu i opieka poporodowa nad pacjentką z wirusem HIV. Prowadzenie porodu i opieka poporodowa nad pacjentką z wirusowym zapaleniem wątroby. Zajęcia praktyczne: Zapoznanie z topografia sali porodowej. Regulamin praktyk i przepisów BHP i ppoz. Obowiązujące standardy postępowania położniczego. Program kształcenia, wykaz umiejętności do zaliczenia, kryteria ocen. Opieka śródpoporodowa nad rodzącą w porodzie fizjologicznym. Samodzielne prowadzenie porodu w poszczególnych okresach oraz przyjęcie porodu fizjologicznego.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	19	Test; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo; samoocena, ocena koleżeńska
Położnictwo i opieka położnicza	D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.W13, D.W14, D.W15, D.W16, D.W17, D.W18, D.W19, D.W20, D.W21, D.W22, D.U15, D.U16, D.U17, D.U18, D.U19, D.U20, D.U21., D.U22, D.U23, D.U24, D.U25, D.U26, D.U27, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Metody rozpoznania ciąży i ustalenie terminu porodu. Zmiany ustrojowe w przebiegu ciąży. Cięża biologicznie przenoszona i przeterminowana. Organizacja opieki medycznej nad kobietą w ciąży. Diagnostyka i terapia wewnątrzmaciczna. Poradnictwo genetyczne. Ultrasonografia i EKG wewnątrzmaciczne. Małowodzie i wielowodzie. Nieprawidłowe wzrastanie płodu. Choroby współistniejące z ciążą: cukrzyca, choroby wątroby, choroby układu moczowego, choroby układu oddechowego, choroby gruczołów dokrewnych, choroby układu sercowo-naczyniowego, choroba zakrzepowo-zatorowa, choroby immunologiczne. Choroby indukowane ciążą: cholestaza wewnątrztrętrowa, cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, zespół HELLP, konflikt serologiczny, niepewnościagliwe wymioty ciężarnych, ciążowa choroba trofoblastyczna. Zakażenia dróg rodnych i choroby przenoszone drogą płciową u kobiet w okresie ciąży. Postępowanie z ciężarną , rodzącą ,położnicą i noworodkiem zakażonymi HIV, HBV, HCV, HSV. Cytomegalia, różyczka, toksoplazmoza, listerioza. Zagrożenie porodem przedwczesnym, PROM, niewydolność cięśniowo -szyjkowa. Prowadzenie ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym. Ciążawielopłodowa. Krwawienia w I połowie ciąży- poronienie, ciąża ektopowa. Krwawienia w II połowie ciąży- przedwczesne oddzielenie się łożyska, łożysko przodujące. Zespół DIC. Ćwiczenia: Metody regulacji poczęć. Antykoncepcja hormonalna. Naturalne metody planowania rodziny- ćwiczenia ze schematami. Ocena dojrzałości płodu, wydolności łożyska. Profil biofizyczny, test NST, CST, liczenie ruchów płodu. Kardiokografia i badanie krwi włóśničkowej płodu. Wstrząs i koagulopatie położnicze. Upowszechnianie karmienia piersią, fizjologia laktacji. Trudności w przebiegu laktacji ze strony matki, dziecka. Rola położnej w rozwiązywaniu problemów laktacyjnych. Połóg prawidłowy i powikłania połogowe. Zespół Sheehana, zespół Ashermana. Praca własna studenta: Rola położnej wopiece przedkoncepcyjnej - prezentacja multimedialna. Rola położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej- prezentacja multimedialna. Zaburzenia emocjonalne po porodzie (studium przypadku) - rola położnej. Techniki wspomaganego rozrodu- prezentacja multimedialna. Zajęcia praktyczne: Przyjęcie kobiety ciężarnej, położnicy do oddziału. Monitorowanie stanu ogólnego i położniczego pacjentki, interpretacja wyników badań zawartych w dokumentacji. Planowanie i realizacja opieki stosowna do sytuacji ciężarnej, położnicy i dziecka. Obserwacja i ocena efektów działań orazmodyfikacja, zgodnie z współczesną wiedzą. Metody dia nystyczne w położnictwie. Przygotowanie kobiety i sprzętu do ich wykonania. Procedury postępowania z narzędziami po porodzie i zabiegach diagnostycznych. Poradnictwo laktacyjne na oddziale. Opieka psychologiczna nad matką nieletnią i samotną. Opieka nad kobietą i jej rodziną po poronieniu i po porodzie martwego dziecka. Opieka nad matką i jej rodziną po urodzeniu dziecka z wadami i po urazie okołoporodowym. Holistyczna opieka nad kobietą chorą na nowotwór w ciąży i po porodzie.</p>	Egzamin - wykład, egzamin - ćwiczenia, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	8	Test, wypowiedzi ustne; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Ginekologia i opieka ginekologiczna	D.W23, D.W24, D.W25, D.W26, D.W27, D.W28, D.W29, D.W30, D.W31., D.W32, D.W33, D.W34, D.W35, D.W36, D.U28, D.U29, D.U30, D.U31, D.U32, D.U33, D.U34, D.U 35, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Anatomia i fizjologia żeńskich narządów płciowych. Fizjologia cyklu miesięczkowego. Zmiany zachodzące w organizmie kobiety w poszczególnych okresach jej życia. Wady rozwojowe i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych. Endokrynologia ginekologiczna- zaburzenia cyklu miesięczkowego, pierwotna niewydolność jajników, zaburzenia różnicowania płci, zespoły hiperandrogenizacji u kobiet.Zaburzenia statyki żeńskich narządów płciowych. Nietrzymanie moczu u kobiet. Stany zapalne narządu rodnego- profilaktyka, diagnostyka, leczenie. Choroby przenoszone drogą płciową. Aktywność seksualna kobiety i mężczyzny- normy i patologie. Niepłodność. Techniki wspomagania rozrodu.Endometrioza - przyczyny, objawy, terapia. Ginekologia dziecięca i dziewczęca. Diagnostyka i leczenie zmian w piersiach. Nowotwory sutka. Nowotwory narządu rodnego kobiety. Badania diagnostyczne w ginekologii. Techniki operacji ginekologicznych przeprowadzanych drogą pochwową i brzuszna. Zasady postępowania przed- i pooperacyjnego – rola położnej. Sposoby monitorowania stanu pooperacyjnego u pacjentki po operacji ginekologicznej. Rodzaje powikłań pooperacyjnych, objawy i opieka położnicza. Okres około menopauzalny- wpływ na stan zdrowia kobiety i możliwość zapobiegania. Diagnostyczne i terapeutyczne zabiegi endoskopowe (histeroskopia, laparoscopia). Ćwiczenia: Samoobserwacja cyklu miesięczkowego- Samobadanie piersi- rola położnej. Naturalne metody planowania rodziny. Antykoncepcja hormonalna. Udział położnej w diagnozowaniu pacjentek ze schorzeniami ginekologicznymi (ocena biocenozy pochwy, cytodiagnostyka, kolposkopia, badania patomorfologiczne, diagnostyka endokrynologiczna). Badania histopatologiczne w schorzeniach ginekologicznych (wskazania, techniki, pobieranie materiału, interpretacja wyników.) Diagnostyka w wykrywaniu schorzeń macicy i przydatków (rak endometrium, rak jajnika). Diagnostyka i metody leczenia zmian w piersiach (mammografia, sonomammografia, biopsja aspiracyjna cienkoigłowa (BAC), rezonans magnetyczny. Opieka nad kobietą przed i po operacji ginekologicznej- monitorowanie stanu pooperacyjnego. Powikłania pooperacyjne. Opieka nad kobietą w okresie menopauzy – zagrożenia zdrowotne mogące wystąpić w tym okresie. Praca własna studenta: Przygotowanie materiału promującego profilaktykę chorób nowotworowych narządu rodnego. Przygotowanie materiału promującego profilaktykę chorób nowotworowych gruczołu piersiowego. Psychologiczne aspekty niepłodności- prezentacja multimedialna. Edukacja kobiety w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji- rola położnej. Zajęcia praktyczne: Zapoznanie z topografią oddziału ginekologicznego. Specyfika pracy położnej w oddziale ginekologii. Profilaktyka nietrzymania moczu- program edukacyjno-zdrowotny skierowany do pacjentek oddziału ginekologicznego. Postępowanie przedoperacyjne - rola położnej. Postępowanie pooperacyjne- rola położnej. Diagnostyka endokrynologiczna w oddziale. Badania diagnostyczne w ginekologii (cytologia, kolposkopia, histeroskopia). Edukacja zdrowotna dotycząca profilaktyki nowotworów narządu rodnego i piersi. Przygotowanie do samoobserwacji i samopielęgnacji kobiety po operacji ginekologicznej drogą brzuszna. Przygotowanie do samoobserwacji i samopielęgnacji kobiety po operacji ginekologicznej drogą pochwową. Pielęgnowanie w najczęstszych stanach zapalnych narządu rodnego u kobiet.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	7,5	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska
Neonatologia i opieka neonatologiczna	D.W37, D.W38, D.W39, D.W40, D.W41, D.W42, D.U36, D.U37, D.U38, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykład: Podstawowe definicje, terminologia i zasady organizacji opieki nad noworodkiem. Rozwój prenatalny i postnatalny dziecka. Ocena stanu noworodka. Zaburzenia okołoporodowe. Stany przejściowe okresu noworodkowego. Żywienie noworodka donoszonego, przedwczesnie urodzonego i z niską masą urodzeniową. Wady wrodzone. Patologie okresu noworodkowego. Choroby ośrodkowego układu nerwowego u noworodków. Profilaktyka krzywicy i anemii żelazniodoborowej. Testy przesiewowe. Transport noworodka. Przygotowanie rodziców do opieki nad noworodkiem w domu. Ćwiczenia: Opieka nad zdrowym noworodkiem.Specyfika opieki nad noworodkiem chorym. Intensywny nadzór, monitorowanie i tlenoterapia. Kangurowanie. Szczepienia. Sposoby podawania leków u noworodków. Przeliczanie dawek.Hospicja perinatalne. Praca własna studentów: Aktualny Kalendarz Szczepień. Reakcje dziecka i rodziców na hospitalizację- prezentacja multimedialna. Misja położnej w oddziale patologii i intensywnego nadzoru nad noworodkiem- opieka nad dzieckiem i rodzicami- esej refleksyjny. Zajęcia praktyczne: Topografia oddziału i organizacja pracy w oddziale patologii noworodka. Charakterystyczność pracy w oddziale patologii i intensywny terapii noworodka. Testy przesiewowe i szczepienia. Intensywny nadzór i specyfika opieki na noworodkiem znajdującym się w oddziale patologii. Leki i przeliczanie dawek. Epidemiologia i etiologia zakażeń w oddziałach noworodkowych oraz zasady zapobiegania zakażeniom.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - ćwiczenia, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	5	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł D Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D.W42, D.W43, D.W44, D.W45, D.W46, D.W47, D.U39, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Rozwój fizyczny i psychoruchowy dziecka. Czynniki warunkujące rozwój dziecka, metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego u dzieci. Działania profilaktyczne w populacji wieku rozwojowego. Zasady racjonalnego żywienia dziecka. Ostre i przewlekłe zaburzenia w odżywianiu oraz stany niedoborowe. Odrębności morfologiczne i czynnościowe poszczególnych układów i narządów organizmu dziecka. Stany zagrażające życiu dziecka w przebiegu schorzeń układu oddechowego, pokarmowego, krążenia, moczowego, nerwowego. Patomechanizm. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układu oddechowego, moczowego, nerwowego, pokarmowego; chorobach alergicznych, zakaźnych, metabolicznych i stanach niedoborowych. Zasady kompleksowej opieki nad dzieckiem w mózgowym porażeniu dziecięcym oraz dzieckiem z zespołem Downa. Ćwiczenia: Inwazyjne i nieinwazyjne metody diagnostyki oraz terapii stosowane w pediatrii. Stany niedoborowe u dzieci i młodzieży. Pomoc przedlekarska w oparzeniach i pielęgnowanie rany oparzeniowej. Opieka nad dzieckiem chorym na cukrzycę; celiakię, astmę oskrzelową. Praca własna studenta: Symptomy i postępowanie wobec dziecka maltretowanego - referat. Zasady kompleksowej opieki nad dzieckiem z zespołem Downa- prezentacja multimedialna/ studium przypadku. Rola i zadania położnej wobec matki i dziecka niepełnosprawnego- prezentacja multimedialna. Zajęcia praktyczne: Topografia oddziału i organizacja pracy w oddziale dziecięcym. Specyfika pracy w oddziale pediatrii. Prawa dziecka w szpitalu. Kompleksowa opieka nad dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym. Opieka nad dzieckiem chorym, w stanie terminalnym oraz niepełnosprawnym.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	3,5	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska
	Choroby wewnętrzne	D.W48, D.W50, D.U40, D.U41, D.U42, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu krążenia (choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie, niewydolność krążenia, zaburzenia rytmu serca, miażdżyca naczyń obwodowych, niewydolność żylna). Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu oddechowego (zapalenie płuc i oskrzeli, astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc, zapalenie optucnej). Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu pokarmowego (biegunki, zaparcia, stany zapalne, krwawienia, choroba wrzodowa, zapalenie i niewydolność wątroby, zapalenie trzustki, kamica i zapalenie pęcherzyka żółciowego). Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu moczowego (stany zapalne, kamica, niewydolność nerek). Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu krwiotwórczego (niedokrwistości, białaczka, skaza krwotoczna, DIC). Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu dokrewnego (zaburzenia czynności tarczycy, przytarczyc, nadnerczy i trzustki). Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia i pielęgnowanie pacjentów z chorobami układu ruchu (choroba reumatyczna, reumatoidalne zapalenie stawów, osteoporoza). Podstawowe grupy leków stosowanych w różnych schorzeniach internistycznych z uwzględnieniem niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania. Ćwiczenia: Problemy opiekuńcze i procedury ich rozwiązywania i jakości życia pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych. Zaznajomienie studentów z przeprowadzaniem badania ogólnointernistycznego u pacjentów z chorobami internistycznymi. Udział pielęgniarki/położnej w diagnozowaniu i pielęgnowaniu chorych ze współistniejącymi chorobami internistycznymi. Zaznajomienie studentów z lekami stosowanymi w standardowej farmakologii chorób internistycznych z uwzględnieniem działań niepożądanych i interakcji pomiędzy lekami. Planowanie i realizowanie indywidualnej opieki nad kobietą ciężarną lub chorą ginekologicznie z chorobą narządów wewnętrznych. Praca własna studenta: Problemy psychologiczne, społeczne i środowiskowe osoby niepełnosprawnej/ przewlekłe chorej i jej rodziny- esej refleksyjny. Dieta w chorobach wewnętrznych-przygotowanie poradników dla pacjentów. Zajęcia praktyczne: Udział położnej w pielęgnowaniu pacjentki z chorobami internistycznymi. Przygotowywanie i podawanie leków samodzielnie i na zlecenie lekarza. Udział pielęgniarki/ położnej w rehabilitacji pacjentów przewlekłe chorych z uwzględnieniem profilaktyki powikłań wynikających z długotrwałego unieruchomienia. Ocena zdolności pacjenta i/lub jego rodziny do samopielęgnacji.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	3	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Chirurgia	D.W51, D.W52, D.W53, D.W54, D.U43, D.U44, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykład i ćwiczenia: Badania diagnostyczne w chirurgii ogólnej - badanie podmiotowe, przedmiotowe, obrazowe i inne. Ostre choroby chirurgiczne. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym. Pielęgnowanie chorego po zabiegu operacyjnym. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym (krwawienie, zapalenie płuc, rozejście się rany pooperacyjnej, sepsa). Powikłania zakrzepowo-zatorowe. Profilaktyka zakażeń chirurgicznych. Ciąża, a patomechanizm i odmienność obrazu klinicznego w niektórych schorzeniach chirurgicznych. Ciężarna z urazem i zakażeniem tkanek miękkich. Postępowanie lecznicze i pielęgnacyjne kobiety ciężarnej z chorobami przewodu pokarmowego. Praca własna studenta: PEG jako metoda żywienia klinicznego- prezentacja multimedialna. Drenaż opłucnej- referat/ studium przypadku. Dializa otrzewnowa- referat/ studium przypadku. Zajęcia praktyczne: Topografia oddziału i organizacja pracy w oddziale chirurgicznym. Specyfika. Zasady przyjęcia chorych do oddziału chirurgicznego. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do operacji w trybie planowym i nagłym. Udział pielęgniarki w profilaktyce powikłań pooperacyjnych – kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu. Ocena i terapia bólu. Opieka nad chorym po operacji tarczycy. Opieka nad chorymi po mastektomii. Pielęgnowanie pacjenta z odmrożeniem, oparzeniem i odleżyną. Opieka nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w obrębie jamy brzusznej.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	3,5	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska
Psychiatria	D.W55, D.W56, D.W57, D.U45, D.U46, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady i ćwiczenia: Psychiatria i opieka psychiatryczna- podstawowe pojęcia. Etapy rozwoju psychicznego człowieka. Zapoznanie z regulacjami prawnymi i zasadami przyjęć do szpitala pacjentów z zaburzeniami psychicznymi. Charakterystyka, klasyfikacja i farmakoterapia zaburzeń psychicznych. Zaburzenia psychotyczne i zespoły afektywne. Zaburzenia świadomości. Depresja, zaburzenia lękowe i nerwicowe. Psychozy okołoporodowe. Psychologiczne konsekwencje porodu u matki młodocianej i samotnej. Formy wsparcia. Postępowanie psychoterapeutyczne w sytuacji poronienia, urodzenia martwego dziecka, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego. Zaburzenia odżywiania i uzależnienia. Wybrane zagadnienia z psychiatrii dziecięcej. Fobia szkolna, autyzm dziecięcy, upośledzenie umysłowe, zespół hiperkinetyczny i choroba tikowa. Zaburzenia psychiczne w okresie klimakterium i senium. Praca własna studenta: Promocja zdrowia – przygotowanie programu edukacyjnego skierowanego do pacjentek z zaburzeniami odżywiania- prezentacja multimedialna. Program edukacyjno-zdrowotny: Higiena zdrowia psychicznego u kobiet po 50. roku życia- prezentacja multimedialna. Zajęcia praktyczne: Rodzaje problemów w opiece nad chorym psychicznie w zależności od rodzaju placówki leczniczej/opiekuńczej, wieku pacjenta, rozpoznania klinicznego. Specyfika kontaktu z chorym z zaburzeniami psychicznymi (rodzaje barier). Terapeutyczne i nie terapeutyczne formy kontaktu z chorym. Komunikowanie się z pacjentem neurotycznym, psychotycznym i depresyjnym. Charakterystyka uzależnienia od alkoholu. Fazy rozwoju choroby alkoholowej. Postępowanie w stanach nagłych. Dokumentacja pacjenta unieruchomionego mechanicznie. Metody oceny stanu pacjenta: obserwacja, wywiad, skale szacunkowe (Hamiltona, Yinga, Becka i inne). Psychiatria środowiskowa.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	3	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	D.W58, D.W59, D.W60, D.U47, D.U48, D.U49, D.U50., K.S2, K.S3, K.S4, K.S5	<p>Wykłady i ćwiczenia: Anestezjologia i stan zagrożenia życia- pojęcia ogólne. Resuscytacja krążeniowo - oddechowa u dzieci i dorosłych. Intensywny nadzór przyrządowy i bezprzyrządowy. Przygotowanie pacjentów do operacji w trybie planowym i ze wskazań nagłych. Ból- definicja i patomechanizm. Wskazania i przeciwwskazania w zakresie wyboru rodzaju i metod znieczulenia. Opieka nad pacjentem po znieczuleniu i operacji. Powikłania analgezji. Wstrząs - rodzaje i patomechanizm. Monitorowanie pacjenta we wstrząsie. Ostra niewydolność oddechowa i ostra niewydolność nerek. Dostępny naczyniowy w anestezjologii i intensywnej terapii. Anestezjologia i intensywna opieka z udziałem położnej w ginekologii, położnictwie i neonatologii. Sposoby łagodzenia bólu porodowego. rodzaje znieczulenia stosowane u ciężarnej i rodzącej. Praca własna studenta: Przygotowanie i odegranie scenek dotyczących postępowania z pacjentem w stanie nagłego zatrzymania krążenia oraz przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego i znieczulenia. Zajęcia praktyczne: Standardy i procedury obowiązujące na oddziale. Dokumentacja. Wyposażenie i sprzęt. Nagłe zatrzymanie krążenia. Resuscytacja według wytycznych. Praktyczna ocena świadomości według skali Glasgow. Udział położnej w zabiegach diagnostycznych i terapeutycznych w oddziale intensywnej terapii medycznej. Opieka nad pacjentem z niewydolnością oddechową i rozpoznaniem zawałem mięśnia sercowego.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenia na ocenę - ćwiczenia, zaliczenie na ocenę zajęcia praktyczne	4	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	D.W61, D.W62, D.W63, D.U51, D.U52, D.U53, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Niepełnosprawność - definicje, klasyfikacje. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności: niepełnosprawność wrodzona i nabyta; jednorodna i skojarzona; niepełnosprawność narządu ruchu, układów wewnętrznych, narządów zmysłów, psychiczna, społeczna. Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Rehabilitacja - jako proces medyczno-społeczny dawniej i obecnie. Cele, zasady i etapy procesu rehabilitacji. Rehabilitacja kompleksowa - lecznicza, społeczna, zawodowa. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji medycznej. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji społecznej. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji zawodowej i edukacji dzieci niepełnosprawnych. Środki i metody rehabilitacji medycznej. Środki, metody i bariery rehabilitacji społecznej. Środki, metody i bariery rehabilitacji zawodowej. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Ogólna taktyka postępowania rehabilitacyjnego. Podstawowe techniki i metody usprawniania chorych. Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne. Zasady fizykoterapii w rehabilitacji chorych. Fizjoprofilaktyka w szkole rodzenia. Fizjoterapia w okresie noworodkowym. Metoda Vojty i Bobath. Rola położnej w rehabilitacji pacjentki po mastektomii i po operacjach odtwórczych. Rehabilitacja i postępowanie z pacjentami z niepełnosprawnością zmysłową i intelektualną. Ćwiczenia: Fizjoterapia w okresie ciąży i porodu. Fizjoterapia i usprawnianie po cięciu cesarskim i w połogu. Metody i techniki wykonywania wybranych ćwiczeń i zabiegów w programie rehabilitacji nad dzieckiem. Usprawnianie po operacjach ginekologicznych wykonywanych drogą brzuszną i pochwową. Kinezyterapia w nietrzymaniu moczu. Komunikowanie z osobą niepełnosprawną - język i techniki komunikowania. Praca własna studenta: Leczenie uzdrowiskowe. Kompleksowość leczenia. Organizacje zrzeszające osoby niepełnosprawne. Zajęcia praktyczne: Specyfika pracy w oddziale rehabilitacyjnym. Skład i zadania zespołu rehabilitacyjnego. Organizacja oddziałów rehabilitacji szpitalnej. Praca członków zespołu rehabilitacyjnego na różnych etapach opieki medycznej. Wybrane ćwiczenia lecznicze i czynniki fizykalne w pracy położnej. Profilaktyka zakrzepów, przykurczy. Gimnastyka oddechowa. Wybrane elementy rehabilitacji leczniczej. Wczesna interwencja wobec dziecka z wadami rozwojowymi. Rehabilitacja dziecka. Wskazania i przeciwwskazania do zabiegów fizykoterapii i kinezyterapii. Zasady doboru ćwiczeń i usprawnienie kobiet po operacjach ginekologicznych i onkologicznych. Edukacja zdrowotna kobiet w różnym okresie życia w zakresie następstw.</p>	Zaliczenie na ocenę - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia praktyczne	3	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska
Podstawy ratownictwa medycznego	D.W64, D.W65, D.W66, D.U54, D.U55, D.U56, D.U57, K.S2, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	<p>Wykłady: Ratownictwo medyczne. System organizacji i zarządzania w Polsce. Akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Medycyna katastrof- cele i zadania. Wypadek masowy, katastrofa. Podział poszkodowanych, ofiar wypadku masowego, katastrofy - ogólne zasady postępowania z uwzględnieniem zadań pielęgniarki. Organizacja akcji ratowniczej. Służby współpracujące-rola i cele. Fazy, organizacja akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych, katastrofach. Ćwiczenia: Planowanie zabezpieczenia medycznego na wypadek katastrof. Informacja i komunikacja w zabezpieczeniu medycznym wypadków masowych i katastrof. Łączność radiowa. Psychologiczne aspekty katastrof. Działania ratownicze w sytuacjach specjalnych. Rola położnej w triage- (segregowanie, sortowanie) - procedura medyczna stosowana w medycynie ratunkowej umożliwiająca służbom medycznym segregację rannych w wypadku masowym w zależności od stopnia obrażeń oraz rokowania. Symulacja udzielania kwalifikowanej pomocy w wybranych stanach zagrożenia życia ze strony układu oddechowego i krążenia u dorosłych, dzieci i noworodków. Defibrylacja zewnętrzna. Praca własna studenta: Opracowanie algorytmu postępowania wobec poszkodowanego z urazem wielonarządowym w warunkach przedszpitalnych. Opracowanie algorytmu postępowania wobec poszkodowanego porażonego prądem i piorunem.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenie na ocenę - zajęcia warsztatowe	2,5	Test, analiza informacji na zadany temat, praca pisemna samoocena ustna, ocena koleżeńska, ocena nauczycielska
Badania naukowe w położnictwie	D.W67, D.W68, D.W69, D.U58, D.U59, K.S3, K.S4	<p>Wykłady: Pojęcie i klasyfikacja nauki, cele, funkcje, paradygmaty nauki. Cel i obszar badań w położnictwie. Proces badawczy, etapy. Metody i techniki stosowane w naukach medycznych. Zasady przygotowania i wykorzystania narzędzi badawczych. Gromadzenie materiału badawczego, jego opracowanie, wnioskowanie, dyskusja. Struktura pracy naukowej. Sposoby prezentacji uzyskanych wyników badań. Polskie normy bibliograficzne. Położnictwo oparte na dowodach naukowych (Evidence Based Practice i Evidence Based Nursing Practice). Etyka w badaniach naukowych. Prawa autorskie. Plagiat. Ćwiczenia: Omówienie zasad współpracy z opiekunem pracy. Zapoznanie z wytycznymi dotyczącymi pisanie prac dyplomowych. Zasady dotyczące wykorzystania i dokumentowania źródeł informacji wykorzystywanych przy pisaniu pracy licencjackiej. Praca własna studenta: Pozyskiwanie, gromadzenie i analiza piśmiennictwa. Planowanie badań naukowych (określenie celu i przedmiotu badań, precyzowanie problemów). Planowanie metodyki badań (dobór metod i technik badawczych). Konstruowanie autorskiego narzędzia badawczego. Opracowanie uzyskanego materiału badawczego. Interpretacja uzyskanych wyników. Opracowanie wystąpienia konferencyjnego.</p>	Egzamin - wykład, zaliczenia na ocenę - ćwiczenia	2	Wypowiedzi ustne/test; ocena nabytych umiejętności praktycznych; Samoocena, ocena koleżeńska/ nauczycielska

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Podstawy opieki położniczej	C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5., C.U6, C.U7, C.U8, C.U9, C.U10, C.U11, C.U12, C.U13, CU14, C.U15, C.U16, C.U17, C.U18, C.U19, C.U20, C.U21, C.U22, C.U23	<p>Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z pacjentką. Zasady sprawowania opieki nad kobietą w oddziale. Organizacja opieki w oddziale. Przyjęcie pacjentki do oddziału. Gromadzenie informacji o pacjencie z wykorzystaniem metod: wywiadu, obserwacji, analizy dokumentacji i pomiaru. Stosowanie ogólnych zasad postępowania, algorytmów i procedur w działaniach położnej na rzecz podmiotu opieki.</p> <p>Higieniczne mycie rąk, segregacja materiału skażonego, dezynfekcja narzędzi, przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki.</p> <p>Całościowa toaleta poranna chorej leżącej w łóżku, z profilaktyką p/odleżynową i zastosowaniem udogodnień w łóżku.</p> <p>Udział położnej w procesie diagnozowania i leczenia w warunkach szpitalnych.</p> <p>- pomiar, obserwacja, - ocena i dokumentowanie stanu ogólnego pacjentki, - pomoc w zakresie higieny osobistej pacjentki i otoczenia, - pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej, - pomoc w zakresie odżywiania, wydalania, oddychania.</p> <p>Przygotowanie psychiczne i fizyczne pacjentki do badań diagnostycznych w oddziale ginekologii:</p> <p>- higieniczne mycie krocza, - płukanie pochwy.</p> <p>Przygotowanie pacjentki i asystowanie do podstawowych zabiegów ginekologicznych.</p> <p>- przygotowanie pacjentki, - przygotowanie zestawu do ACU, - asystowanie lekarzowi, - postępowanie z materiałem skażonym, - obserwacja pacjentki po zabiegu. Rola i zadania położnej w wykonywaniu zabiegów diagnostycznych w ginekologii - pobieranie materiału do badań (wymaz, mocz, krew, wycinek).</p> <p>Rola położnej w przygotowaniu bliższym i dalszym do operacji:</p> <p>- wykonywanie lewatywy, - przygotowanie pola operacyjnego, - zakładanie cewnika do pęcherza moczowego, - pobieranie badań, - stosowanie diety.</p> <p>Pielęgnowanie pacjentki po zabiegach ginekologicznych:</p> <p>- pomiar, obserwacja, - ocena i dokumentowanie stanu ogólnego pacjentki, - pomoc w zakresie higieny osobistej pacjentki i otoczenia, - pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej, - pomoc w zakresie odżywiania, wydalania, oddychania,</p> <p>- profilaktyka odleżyn, ŻChZZ.</p> <p>Rola edukacyjna w zapobieganiu chorobom narządu rodnego oraz wczesnym wykrywaniu stanów nowotworowych narządu rodnego:</p> <p>- instruktaż w zakresie samobadania piersi i higieny intymnej.</p> <p>Rola i zadania położnej w leczeniu farmakologicznym.</p>	Zaliczenie	3	
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7, D.U8, D.U9, D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika pracy położnej w położniczej izbie przyjęć . 2. Przyjęcie rodzącej i prowadzenie porodu w sali porodowej. 3. Prowadzenie wywiadu. Pomiary i dokumentowanie, analiza dokumentacji podczas przyjęcia i na Sali porodowej. 4. Ocena stanu ogólnego i położniczego ciężarnej/rodzącej. 5. Przygotowanie i przeprowadzenie badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej. 6. Przygotowanie rodzącej do badań specjalistycznych. 7. Obserwacja i prowadzenie I, II, III, IV okresu porodu podczas porodu fizjologicznego. 8. Przygotowanie zestawu do porodu, szycia krocza, abrazji i rewizji szyjki macicy oraz jamy macicy, ręcznego wydobycia łożyska. 9. Monitorowanie stanu ogólnego, położniczego, akcji serca płodu, czynności skurczowej mięśnia macicy. 10. Opieka nad rodzącą i jej osobą towarzyszącą w sali porodowej w przebiegu porodu rodzinnego. 11. Prowadzenie dokumentacji medycznej. 12. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego w trybie pilnym. 13. Prowadzenie porodu fizjologicznego. 14. Obserwacja rodzącej i prowadzenie porodu w znieczuleniu dokregowym. 15. Asystowanie w porodzie zabiegowym i powikłanym. 16. Wykonanie i interpretacja zapisu KTG. 17. Stosowanie niefarmakologicznych i farmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego. 18. Asystowanie do szycia krocza. 	Zaliczenie	13	

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Praktyki	Choroby wewnętrzne	D.U40, D.U41, D.U42	<ol style="list-style-type: none"> Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami poszczególnych układów narządowych w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe., realizacja opieki nad pacjentem w oparciu i kolejne etapy procesu pielęgnowania. Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, endokrynnego. Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej. Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji. 	Zaliczenie	2
	Ginekologia i opieka ginekologiczna	D.U28, D.U29, D.U30, D.U31, D.U32, D.U33, D.U34, D.U35	<ol style="list-style-type: none"> Opieka położnicza nad kobietą po zabiegu operacyjnym w obrębie narządu rodowego i gruczołu piersiowego. Przygotowanie kobiety do zabiegu operacyjnego drogą brzuszną i pochwową. Pielęgnacja rany pooperacyjnej, technika zmiany opatrunku. Doskonalenie umiejętności zapobiegania wystąpieniu powikłań pooperacyjnych i wczesnego ich rozpoznawania. Umiejętność posługiwania się sprzętem i aparaturą medyczną stosowaną w oddziale. Doskonalenie umiejętności zawodowych należących do położnej odcinkowej, zabiegowej i oddziałowej. Analiza dostępnej dokumentacji pacjentki. Umiejętność udzielenia podstawowych informacji przy wypisie i przygotowanie pacjentki do samoopieki w domu. 	Zaliczenie	7
	Podstawowa opieka zdrowotna	C.U27, C.U28, C.U29, C.U30	<ol style="list-style-type: none"> Udzielanie świadczeń i usług oraz szczegółowe funkcje i zadania związane z promocją, profilaktyką, leczeniem, rehabilitacją świadczone na rzecz kobiet w ramach POZ. Realizowanie zadań położnej w POZ. Promowanie i potęgowanie zdrowia kobiet w POZ. Rozpoznawanie zagrożeń i potrzeb zdrowotnych kobiet w POZ. Wypisywanie recept w ramach zleceń lekarskich. 	Zaliczenie	3
	Położnictwo i opieka położnicza	D.U15, D.U16, D.U17, D.U18, D.U19, D.U20, D.U21., D.U22, D.U23, D.U24, D.U25, D.U26, D.U27	<ol style="list-style-type: none"> Opieka położnicza w położu fizjologicznym i powikłanym. Edukacja kobiet w zakresie karmienia naturalnego, technik karmienia, przygotowania noworodka. Planowanie opieki w położu w schorzeniach nie położniczych. Prowadzenie dokumentacji medycznej. Postępowanie z kobietą w położu w schorzeniach zakaźnych. Pielęgnowanie ciężarnej z zagrażającym poronieniem, porodzie przedwczesnym. Pielęgnowanie ciężarnej z ciążą wielopłodową. Pielęgnowanie ciężarnej w chorobach występujących w przebiegu ciąży. Planowanie opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i powikłanym. Przygotowanie ciężarnej lub położnicy do badań diagnostycznych. Prowadzenie zajęć w szkole rodzenia/poradni laktacyjnej. 	Zaliczenie	3
	Anestezjologia i stany zagrożenia życia	D.U47, D.U48, D.U49, D.U50	<ol style="list-style-type: none"> Zasady organizacji oddziałów intensywnej terapii organizacja stanowiska w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii. Znajomość i rozpoznawanie stanów zagrożenia życia. Zasady profilaktyki zakażeń w OAIT. Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami. Pielęgnacja pacjenta z założoną rurką intubacyjną, wkłuciem naczyniowym (centralnym żylnym, tętnicznym), założonym cewnikiem do pęcherza moczowego. Metody diagnostyczne stosowane w OAIT. Asystowanie do zabiegów diagnostycznych i leczniczych w OAIT. 	Zaliczenie	2

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się					
Chirurgia	D.U43, D.U44	<ol style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentką z ginekologiczną chorobą chirurgiczną. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach nowotworowych leczonych chirurgicznie. Problemy pielęgnacyjne chorego z przetoką. Opieka nad pacjentkami po zabiegach w obrębie gruczołu sutkowego. Problemy bio- psycho – społeczne kobiet po mastektomii. Pielęgnowanie pacjentek z wybranymi onkologicznymi chorobami narządu rodnego. 	Zaliczenie	2	
Położnictwo i opieka położnicza	D.U15, D.U16, D.U17, D.U18, D.U19, D.U20, D.U21., D.U22, D.U23, D.U24, D.U25, D.U26, D.U27	<ol style="list-style-type: none"> Opieka położnicza w położu fizjologicznym i powikłanym. Edukacja kobiet w zakresie karmienia naturalnego, technik karmienia, przygotowania noworodka. Planowanie opieki w położu w schorzeniach nie położniczych. Prowadzenie dokumentacji medycznej. Postępowanie z kobietą w położu w schorzeniach zakaźnych. Pielęgnowanie ciężarnej z zagrażającym poronieniu, porodzie przedwczesnym. Pielęgnowanie ciężarnej z ciążą wielopłodową. Pielęgnowanie ciężarnej w chorobach występujących w przebiegu ciąży. Planowanie opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i powikłanym. Przygotowanie ciężarnej lub położnicy do badań diagnostycznych. Prowadzenie zajęć w szkole rodzenia/poradni laktacyjnej. 	Zaliczenie	3	
Neonatologia i opieka neonatologiczna	D.U36, D.U37, D.U38	<ol style="list-style-type: none"> Opieka położnej nad noworodkiem po urodzeniu a) wstępna ocena stanu ogólnego noworodka; monitoring b) pielęgnacja kikutu pępowinowego c) odsłuzowanie jamy ustno-gardłowej po urodzeniu, sprawdzanie drożności przewodu pokarmowego d) pomiary antropometryczne e) zabieg Credégo, szczepienia w okresie noworodkowym, wstępna ocena stanu noworodka f) przekazanie noworodka do oddziału oraz dokumentacja w oddziale neonatologicznym. Przygotowanie i opieka nad matką karmiącą piersią a) specyfika laktacji w pierwszych dobach po porodzie b) przystawienie noworodka do piersi i pozycje do karmienia c) rozbudzenie laktacji u matki, ręczne i automatyczne odciąganie pokarmu d) najczęściej występujące problemy okresu okołoporodowego (problemy z brodawkami, nawał mleczny). Opieka nad noworodkiem i jego matką w kontekście postępowania z pokarmem dla noworodka a) pojemniki do przechowywania pokarmu b) przyjmowanie mleka od matki, transport, rozmnażanie, przygotowanie mleka przed podaniem c) pozyskiwanie i podaż siary d) minimalne żywienie troficzne e) pokarm sztuczny. Opieka nad noworodkiem i jego matką w kontekście doboru technik stymulacji i akcesoriów do karmienia doustnego) badanie dojrzałości do karmienia doustnego i jakość mechanizmów adaptacyjnych dziecka w trakcie karmienia; ocena stanu dziecka po karmieniu. Opieka nad noworodkiem w kontekście pielęgnacji a) kąpiel higieniczna, pielęgnacja, przewijanie, ubieranie noworodka b) zabezpieczenie noworodka po urodzeniu przed utratą ciepła. Opieka nad noworodkiem podczas wykonywania wybranych zabiegów instrumentalnych a) kaniulacja i pobieranie krwi z żył i tętnic obwodowych b) pobranie krwi włósczkowej (diagnostyka chorób metabolicznych) c) pobieranie moczu d) wykonywanie wymazów e) zgłębnikowanie żołądka f) fototerapia.g) specyfika podawania leków różnymi drogami. Opieka nad noworodkiem w kontekście zasad stosowania pozycji ułożeniowych a. sposoby noszenia, trzymania, podnoszenia z podłoża i układania noworodka a) pozycje zmniejszające dolegliwości bólowe (np. podczas kolki jelitowej) b) kangurowanie. Zasady resuscytacji noworodka. Edukacja zdrowotna rodziców w zakresie opieki nad noworodkiem. 	Zaliczenie	3	

Program studiów cz.2

Obszar: **Położnictwo**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D.U39	<ol style="list-style-type: none"> Opieka pielęgniariska w kontekście adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego. Komunikowanie się z dzieckiem w każdej grupie wiekowej. Opieka pielęgniariska w kontekście oceny rozwoju dziecka: <ul style="list-style-type: none"> badania przesiewowe. kalendarz szczepień. zastosowania siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów. Opieka pielęgniariska w kontekście podstawowych zasad racjonalnego żywienia dzieci. <ul style="list-style-type: none"> wpływ żywienia na rozwój i zdrowie dziecka. zasady żywienia niemowląt. zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym. Opieka pielęgniariska w pielęgnowaniu dzieci ze schorzeniami: <ul style="list-style-type: none"> układu oddechowego (zapalenie płuc, chorobą alergiczną układu oddechowego, astmą oskrzelową). układu pokarmowego (rozszczerz wargi i podniebienia, biegunki ostre i przewlekłe, niedobory masy ciała, celiakia). układu krążenia (wrodzona wada serca, zapalenie mięśnia sercowego). alergicznymi skóry (AZS). układu moczowego (ZUM, moczenie nocne, zespół nerczycowy). metabolicznymi (cukrzyca). układu nerwowego (drgawki u dzieci, ZOM, MPD, zespół Downa • układu krwiotwórczego (hemofilia, białaczka, niedokrwistość). 	Zaliczenie	2	
	Psychiatria	D.U45, D.U46	<ol style="list-style-type: none"> Oddział psychiatryczny jako środowisko terapeutyczne. Obserwacja pacjentów pod kątem objawów psychopatologicznych. Interpretacja zachowań pacjentów. Współpraca z zespołem terapeutycznym w planowaniu i realizacji działań pielęgnacyjnych oraz terapeutycznych. Opieka nad chorym w wybranych zaburzeniach psychicznych. Gromadzenie danych o pacjencie, sformułowanie diagnozy, określenie celu, zaplanowanie interwencji terapeutycznych oraz ocena podjętych działań. Metody i formy terapii stosowane w psychiatrii. Realizowanie działań pielęgnacyjnych zgodnie z zasadami i obowiązującymi procedurami. Prowadzenie obowiązującej w oddziale dokumentacji. Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami. Komunikowanie z pacjentem i jego rodziną. Przygotowanie pacjenta do samoopieki z uwzględnieniem ograniczeń wynikających. 	Zaliczenie	2	
Proces dyplomowania	Seminarium dyplomowe	D.U58	<ol style="list-style-type: none"> Określenie głównego problemu badawczego dobór właściwej metody badań. Dobór piśmiennictwa. Przygotowanie części poglądowej pracy. Przygotowanie opisu przypadku. Wyciąganie krytycznych wniosków z przeprowadzonych badań. 	Zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1	Praca pisemna/dyskusja/ocena nauczyciela/obserwacja nauczycielska
	Seminarium dyplomowe - przygotowanie do egzaminu dyplomowego	D.U59	<ol style="list-style-type: none"> Analiza treści zagadnień egzaminacyjnych dostępnych dla studentów pod kątem: <ol style="list-style-type: none"> założeń teoretycznych, wyników badań naukowych Wystąpienia publiczne. Zasady panowania nad stresem. 	Zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	2	Odpowiedź ustna
	Seminarium dyplomowe - przygotowanie pracy dyplomowej	D.U59	<ol style="list-style-type: none"> Założenia metodologiczne pisania pracy dyplomowej. Analiza literatury w zakresie tematu pracy dyplomowej. 	Założenia metodologiczne pisania pracy dyplomowej.	1,5	Praca pisemna